

«Норуот күүһэ — көмүөл күүһэ!»

ЭНГСИЭЛИИ

2014 сыл
Балабан ыйын
12 күнэ
Бээтинсэ
№ 126-127 (10183)

1935 сыл алтынны 5 күнүгэр төрүттэммитэ

Нам улууһун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга «Сыл бастыг хаһыата»

Хомуур, оттоохун – 2014

ДЬОН БААҤЫНАҤА ТОҕУОРУСТА

Көмүс күһүммүт силлиэ тыалынан илгийэн тийиэн кэллэ. Оннооҕор кутуйах аһын-үөлүн хаһаанар диэбиттии уһун кыһын-ны кэмгэ кыстыгы этэнгэ туоруур оҕуруоппут аһын-үөлүн хомунан эрбит, сылгыбытын-сүөһүбүтүн туоратар оппутун бэлэмнээн бүтэрэбит чугаһаата.

Улуустааҕы тыа хаһаайыстыбатын управлениета балабан ыйын 8 күнүнээҕи оперативнай иһитиннэригинэн улуус үрдүнэн – барыта 31479 га сир охсуллубутуттан 34650 тонна от бэлэмнээн былаан 93,4% буолбута.

Сорох нэһиликтэр кыһыны туоруур отторун былаанын толорон кыстыкка эрэллээхтик бэлэмнэр. Онтон сорох нэһиликтэр дьэ оттоон бүтөн эрэллэр. Ол курдук, Үөдэй 99,3% (3174 т), 1 Хомустаах 93,7% (2446 т), Партизан 100% (2314 т), Никольскай 89,3% (1439 т), Хамаҕата 78,7% (18768 т), Хатын-Арыы 84,9% (4610 т), Вөтүн 102,6% (2012 т), Хатырык 92% (2111 т), Маймаҕа 82% (359 т), Арбын 84,5% (774 т), Көбөкөн 91,6% (1020 т), 2 Хомустаах 102,2% (2682 т), Искра 80,9% (516 т), Таастаах 73% (897 т) былааннарын толорбуттар. Былаан туоларыгар өссө да кыра бириэмэ баар курдук. Онтон уопсай улуус ТХПК-ра 3408 т (72,9%) оту оттообуттар. Бааһынай хаһаайыстыбалар 11370 т (103%) оттоонор кыстыгы туоруур былааннарын толорбуттар. Кэтэх хаһаайыстыбалаах дьон 19872 тонна оту бэлэмнээн 93,6% тэнгэспит.

Улуус хаһаайыстыбалара хомуур үлэтин саҕалаатылар. Ол курдук, хортусканы улуус үрдүнэн ТХПК 16 гектардаах бааһынаттан 18,8%, бааһынай хаһаайыстыбалар 338,3 гектардан 8,9% эрэ хостоотулар.

С. АРГУНОВ

Хайдах олордугут, ыаллар?

ТҮА СИРИН СҮӨҤҮТЭ ЭСТИБЭТИН!

Атырдыах ыйын 27 күнүгэр тыа хаһаайыстыбатын эдэр специалиһа Матрена Охлопкова сүөһүнү эһээри гыммыт дьону муста.

Бу үкэс сааһырбыт, дору-обуйалара мөлтөөбүт дьон, ол эрээри биир сылга олоччу эспэксэ ханна эрэ, хайдах эрэ саатар ньирэйдэри кыстаппыт киһи дьон бэйэ-бэйэлэрин кытта билсэн проблемаларын үллэстэ сылдьар дьон иннигэр Бугаев Николай Федотович сиэнэ, Сидорова Зоя Николаевна былырын кэтэхтэн ЯГСХ-ны бүтэрбит, 26 саастаах, зоотехник идэлээх, бэйэтин баҕа санаатын билиһиннэрдэ. Ол курдук, сахалар былыргыттан сүөһүтүн астанан олоруттарын, тыа сириг сүрүн дьарыгын санатан, тыа сириг сүөһү ахсаанын аҕыйаппат сыал-сорук туроруммутун эттэ.

Дьонтон сүөһүнү ылан тыа хаһаайыстыбатын специалиһын Матрена Охлопкованы кытта кооператив тэринэр баҕа санаалаах эбиттэр. Ол курдук, быйыл ыанар ынаҕы, борооскулары, ньирэйдэри ылан, дьон бэйэлэрэ оттообут отторун биэрдэхтэринэ саҕа хотонго туруорар санаалаахтар. Эһиил төлөбүрүн арыынан уонна күһүн этинэн төлөһөргө барылын билиһиннэрдэ. Өссө даҕаны араас хайысханы толкуйдуу сылдьаллар.

Бу эдэр киһи, Зоя Николаевна, этиитин сааһырбыт дьон наһаа сэргээтилэр. Уонна улуус баһылыгын, тыа хаһаайыстыбатын министерствотын, ыччат уонна дьиз кэргэн политикатын министерствотын манньыкка майгынныыр атын улуустар кооперативтары кытта суһаллык билсэн ылсыбыт дьыалатын уостубакка тириэрдэригэр алҕаатылар. Мустубут 9 Хатырык нэһилигин ыаллара, кооператив тэриллэр буоллаҕына, 50 төбө сүөһүнү хаалларга дьон сөбүлэстилэр. Хотон 100 миэстэлээх: үбэ-харчыта, үлэһиттэрэ табылынаҕы-

на, быһаарылынаҕына, атын да нэһиликтэртэн сүөһүлэр дьылҕаларын быһаарыахха сөп этэ.

Онон улуус баһылыгыттан, администрациятыттан, тыа хаһаайыстыбатын специалистарыттан бу эдэр эрчимнээх, тыа сириг дьылҕатыгар сүрэхтэринэн ыалдьар дьонго көмөнү онороргутугар эрэйэбит!

Альбина КУЛИЧКИНА,
хаһыат общественной корреспондента, Хатырык Хаартыскаларга:
М.И. Охлопкова, тыа хаһаайыстыбатын специалиһа,
З.Н. Сидорова, зоотехник

Бэйэни салайыныы – инники дьылҕабыт

Балабан ыйын 10 күнүгэр «Ленскэй нэһилиэк» МТ дьаһалтатыгар уопсай дьизлэр коменданнарын мунньаҕа буолла. Мунньаҕы дьаһалта тутууга специалиһа П.И. Владимиров салайан ыытта. Коменданнары кытта кыһалҕалары быһаарса «АРТ» МАУ директора В.Е. Яковлев, «Эйгэ» ООО директора С.И. Бережнев кэлбиттэр.

УОПСАЙ ДЬИЭЛЭР ТУПСАЛЛАР

VI спортивной оонньуулары көрсө уопсай дьизлэр быйыл профлиһинэн бүрүллүбүттэрэ, ааннара, кырыскалар, кириилэстэрэ уларытылыбыта, туннүктэрэ кырааскаламмыта. Маны таһынан «Ленскэй нэһилиэк» МТ дьаһалтата биэрбит маһынан олохтоохтор бэйэлэрэ палисадник онорбуттара.

Мунньахха хас туннүк кырааскалана илигин, ханнык дьизлэр палисадниктарын оноро иликтэрин чуолкайдастылар. Өскөтүн туннүктэр кырааскаламмакка хааллахтарына өрөмүөнү ыппыт дьонго хамнастара төлөммөт. Билигин кырыскалар уларытылган дьизлэргэ ардах уута түһэр турбалара оноруллан эрэл-

лэр. Уопсай дьизлэр самай сытыгыттык турар боппуруостарынан бөҕү хомуйуу буолар. Атырдыах ыйыгар диэри бөҕү хомуйуунан ИП С.С. Новиков дьарыктаммыта. Олохтоохтор киһи үлэтин үтүө суобастаахтык толорбутун бэлиэтииллэр. С.С. Новиков уурайбытынан, салгыы бөҕү «Эйгэ» ООО хомуйуохтаах. Онуоха олохтоохтору кытта дуоҕабар түһэрсии, бэлэмнэни үлэлэр ытыллыахтаахтар. Управляющей компания бөҕү хомуйуунан эрэ мунурдаммакка уот линията алдынаҕына ону өрөмүөннээһининэн, ити тэр ситими ыраастааһынынан о.д.а. үлэлэринэн дьарыктаныахтаах. Ити үлэлэри толорууга барытыгар лицензиялаах буолуохтаах. Билигин дуоҕабар түһэрсиллэ илигинэн уопсай дьизлэр бөхтөрүн «АРТ» МАУ хомуйа сылдьар.

В. РЫКУНОВА

БОЛҔОЙУН! БОЛҔОЙУН! БОЛҔОЙУН!

Балабан ыйын 12 күнэ - «ДЬОЛУ ТҮСТҮҮР АЙАН» (автовокзал саҕа дьизэтэ үлэҕэ кирибитэ 1 сылыгар аналлаах) улахан ШОУ-КОНЦЕРТ

Кыттыыны ыаллар:

Ый Кыһына –
Варя Ларионова,
Анатолий Бурнашев,
Леонид Анциферов, аан дойдутаагы конкурскарга «Гран При» хаһаайына,
Николай Попов,
Айгылаан,
Санига Ай,
Наталья Бриз,
Ильдар,
Тахшина,
Юлия Филь,
Дмитрий Павлов – „Mister Saxophone“.
Үңкүгэ өйөбүл – «Dance Empire» бөлөх.
Ытааччы – Дуолан («Саҕа ырыа», «Этигэн хоруу»).
Бириестэр уонна босхо айан сертификаттара оонньооллор. Маны таһынан бырааһынныктыаҕы торт уонна итии чэй! Маныаха эбии «Ностальжи» бырааһынныктыаҕы дискотека. Буолар сирэ: Автовокзал болуоссата
Бириэмэтэ: 19.00 ч.
„ДЬОЛУ ТҮСТҮҮР АЙАН“ шоуга кыттыыны ылын! Умнуллубат түгэни мүччү тутуман!
Тэрийэччилэр: «КОЛМИ-95» САО, «Айан-Транс» ХЭО

1941-1945 сс. Аҕа дойду Улуу сэриитин кыттыылаабын сыла

XVII-XVIII үйэттэн Саха сирин хоту өттүгэр сир баайын хостуур үлэни өбүгэлэри билэн үрүн көмүһү, хорҕолдуну хостоон кизгээл, буулдыа да оносто сылдыгытара биллэр.

Саккырыр оройуона (Кэбээйи) Ындыбал дьээн сиргэ улахан хорҕолдун саппааһа баарын туһаҕа таһаарыт киһинэн, Саха сиригэр олорон үлэли сылдыгыт, А.А. Семенов өнгөтө олус улахан. Бу сир баайын XIX-XX үйэ саҕана Ындыбалтан (Эндыбал) Тумара үрэх кытыгынан хостоммут хайа боруодатын таба көлөнөн, сыарҕалаах атынан тастаран, Алдан өрүс төрдүгэр Кылыгыр дьээн бөһүөлөк туттан, эбээннэри, сахалары үлэлэтэн, хамнас төлөөн, бурдук, табах, саа сэбэ биэрэн үгүс дьон кыһалҕатын толуйан турар.

Лена өрүс илин энэригэр оһох тутан, тиэллэн кэлбит хайа боруодатыттан сибиниһи, хорҕолдуну уһааран туһаҕа таһаарыт өнгөлөөх. Ити этиллэр Саха сиригэр сайдан ээр хайа промышленноһа сайдыгытын аҕалан, бу биһиги Нам уллуһун сиринэн баран, Нам оройуонун олохтоохтору суолунан таһаҕас таһытыгар быһаччы кыттыгытара. Хоту сиргэ хайа промышленноһын сайдыгытыгар, суол-иис аһыллыгытыгар улахан өнгөлөөхтөр.

Хойукка диэри бу сириттэн таһаҕас тийэр аартык аҕата буолан, Саха республиката барыта суолламмыта. Киһи сири быһаччы холбуур суол Алдан өрүс төрдүгэр тутуллубут Кылагыр дьээн бөһүөлөгү А.А. Семенов туттарбыта. Манна таһаҕаһы харайар ыскалааттар, төрилтэ хонтуората, үлэһиттэр, айанныыттар олорор дьылээрэ, пекарня, сүүһүнэн сыарҕалаах аттар турар куруөлэрэ-хаһаалара бааллара биллэр. Онно барытыгар олохтоох нэһилиэнньэ Арбын, Көбөкөн, Түбэ дьоно от оттоон, мас мастаан уонна балыгы бултаан бу промышленность сайдыгытыгар дьонун үлэһит буолан, хамнастанан кыттыгыны ылбыттар.

Бу сир билэтин олох уларыйан, өрүһүнэн борохуот сырыыта аһыллан, бөһүөлөк Батамай дьээн сиргэ көспүтэ. Ол саҕана тутуллубут дьылээр онно баран ту-

раллар. Кэнники Дальайрт дьээн аатырбыт суол-иис манан барбыта. Верхоянскый – Эһэ хайа – Өймөкөөн суола буолан промышленность суола буолбута.

Биһиги, сааһырбыт Нам уллуһун олохтоохтору, хоту сир баайын туһаҕа таһааран, Нам сиринэн барбытынан киһиэн туттабыт. Ол саҕанааҕы кэми кэлэр көлүөнэҕэ кэпсир иэстээхпит. Бу суол Алдан өрүс Ленаҕа түһэр сиригэр Тумара үрэх үрдүгэр 1940 с. диэри үлэли турбут. Кылагыр дьээн сиргэ Өйдөбүннүк бэлиэ туруорарга холломмут, дьон кэпсээни-титтэн матырыйаал хомуйан бэлэмни сылдыабыт.

ҮЙЭТИТЭР ИЭСТЭЭХПИТ

Охлопков Роберт Семенович үгүс харытыскалаах матырыйаалларын, Никонов Тарас Прокопьевич сорох матырыйаалларын, ол саҕана олоро сылдыгыт, Батамайга үлэлээбит дьон ахтыгы суруктарын, Сизгэн-Күөл бөһүөлөк олохтоохторун ахтыгыларын син хомуйа сатаатыбыт.

Кыаллара буоллар, быйыл манна бэлиэ туруоран ол туһунан хаартыскалаах матырыйаалы түмэн кинигэ оҕото таһаарар санаа баар. Онно Нам уллуһун олохтоохтору көмө буолуохтара дьээн эрэнэбит. Улууспут баһылыга Александр Павлович, Ленскый нэһилиэк баһылыга Андрей Григорьевич көмөлөһүөхпүт дьээн санаабытын күүһүрдүлэр. Бу үлэһит Улуу Кыайы 70 сылыгар ананыа дьээн эрэллээхпит.

Убаастабыллаах Арбын, Түбэ олохтоохтору, эһиги, тугу билэргитин суруйан биһиэхэ биэрэргит буоллар, олус үчүгэй буолуо этэ. Биһиги оройуоммут Сизгэн-Күөл дьонун кытта ыкса сибээспит уруу-аймах да быһыгынан билингэ диэри салданан бара турар, ону умнубаппыт.

В. КОЛЕСОВ, Нам с. ветераннарын сэбиэтин председателэ, СР норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, тыыл ветерана

Күн былыттан быкпат буолта быданнаата. Ардаабыта хас да коммута, ыаҕастаах уунан курулааччы кутара. Белоруссия сир инчэҕэй буолан, быһатын эттэххэ, уһун ардахтан ууга барбыта. Күнүстэри-түүннэри суолунан, ойуурун бадарааны, ууну кэһэн, ардаҕы ардах диэбэккэ хас эмэ тыһыынчанан саллаат фронтна аһаллара. Уһун сындылланнаах айанга биир эмэ саллаат ырдым, сылайдым диэбэккэ өйдүүн-санаалыын Ийэ дойдularын көмүскүү иннилэрин диэки эрдээхтик хаамсаллара.

Алта хонуктаах айан кэнниттэн тохтобул. Күн туман быһынан быган көстүбүтэ. Мастер мутуктара санаарҕаабыт кыс курдук намыһан тураллара. Ардыгар бэйэбит саллааппыт, оҕобут, дорообо диэбитти хөтөн кэллэлэрэ. Кыргызһыга хотторон, 144-с оһуобай штурмовой биригээдэ формироваҕа тахсан олорор сириттэн фронт инники кирбиитэ чугас этэ. Ыарахан артиллериялар ытар тыастара дөрүн-дөрүн иһиллэр. Госпитальга биригээ сыппыт нуучча доборум: «разведчик буол, соруудаҕы толоруомтуо, куттаҕаһа суох, бэйэҕэр эрэллээх, тулуурдах буолуон» диэн сүбэллэрэ. Разведчик - Советскый Армия көрөр хараҕа, истэр кулгааҕа. Өрүү инники, хас хардыын аайы харабылланан, сэрэнэн сылдыабын.

Итинтэн ылата разведчик буолар санаа тулуптааҕа, баҕам туолар кэмэ кэлбитэ. Ус ыйдаах кытаанах эрчилли кэнниттэн подполковник Черных хайдах бэлэмниипитин бэриэбэр-кэли занятиеҕа барсыбыта. Эмискэ борон куобах иннибэр

туора сүүрбүтэ. Подполковник Черных ытаары кобурагыттан бэстилэтин хостоомохтообута. Ону көрөммүн сүгэн иһэр автомаппын эргиллэнэри тартым да, туһаайаат ытан хабылларбытым. Куобах өс кирибэ төбөтүн оройунан төкүнүйэ түспүтэ. «Ким ыта?» диэбитэ киһи. «Булчут саха Протопопов» дэспиттэрэ табаарыстарым. «Туохха ыттын?» диэбиттэригэр «харахха да табыллыбатаҕа буолуо» диэн хоруйдаабытым. Ылан көрбүппүт чэчэгэин тэһ көспүт этэ. «Биһиэхэ ытар киһи наада, онон Протопоповы «тыл» ыларга ойбоос бөлөххө анаарын, бастарын быктарбат гына ыттыҕа» диэн подполковник Черных бирикээстээбитэ. Онон мин бастайаннай ойбоос бөлөххө аһаарып билбитим. 1943 сыллаахха сайын 144-с оһуобай штурмовой биригээдэ фронт линиятын кэрийэ сылдьан, өстөөх инники кирбиитин тоҕута көтөн кирибэтибэ, разведчиктар сүтүгэ суох тийбиппит. Пехотаҕа санаттан сана күүстэр кэлэн испиттэрэ. Балаҕан ыйын 15 күнүгэр Колосса дэриэбинэ аһаары өстөөх күүскэ бөһүөгүмүт этэ. Соруудах кытаанаҕа. Оборонаны тоҕо көтөн кирибэргэ бирикээс кэлбитэ. Биһигиттэн 200-кэ метр ыраах сиргэ үтэн кирибит урдүк тумулга өстөөх дзота баара көстүбүтэ. Халлаан суһуйуктууа сырдаан, сырдык хараҕа былдыһан иһиттэн инсэлээх санныгар күлүк түспүтэ.

Дьураа курдук уһун сырдык уот сурулаан тахсан, төбөтүн оройунан таһыгар хойуостанан түспүтэ – ити атаакаҕа туруорар сигналлара. Биһи-

ги икки өттүбүттэн «ураа» хаһытабытынан хотоҕос курдук тоҕо аһаар пехота турбута. Өстөөх окуопатыгар чугаһахча буолан истэхтэринэ пулемет уотунан көрсүбүттэрэ. Чочумча буолаат фашистар сытар бөһүөгүтүнүлэрин көрбүгүнэн сыры таһыгар биһиги танкаларбыт бокуойа суох ыта-ыта иннилэрин диэки хаамсыбыттара. Танкалар күлүктэринэн «ураа» хаһытабытынан биһиги эмиэ сырысыбытты. Бокуойа суох утары ааспыттара. Биһиги биир танкабыт тиһиликтэрин быһа ытан кэбиспиттэрэ, танкистар люк иһиттэн ыстанан тахсыбыттара. Уолуйбут немецтэр землянка иһигэр си-

РАЗВЕДЧИК ДОБОТТОРУМ КЭРИЭСТЭРИГЭР

миллибиттэрэ. Танкистары кытары саба түһэн уонча немеци билиэн ылбыппыт. Ити күн пехотаттан 700-кэ киһи строитан туораабыта. Разведчиктар ыар сүтүкүтүнэн сержант Борисов буолбута. Колосса дэриэбинэни ылаары хас да күннээх кырыктаах кыргыһы саҕаланан барбыта. Биһиги сорох танкаларбыт урусхалламмыттара, атыттара өстөөх бөһүөгүтүнүлэрин тоҕо көтөн кирибэр улахан сүтүгү-аймааһыны таһааран, геройдуу охсуһан төннүбэтэхтэрэ. Разведчиктарынан тутуһан туран кыргыһы сержант Кысывдов, саллаат Алланазарчук хорсунук охтубуттара, төрдүйөх эрэ хаалбыппыт. Өстөөх элбэх техникатын уонна саллаатын сүтэрэн, кыргыһа-кыргыһа чу-

БЕРЛИНИ ШТУРМАЛААБЫТА

Протопопов Егор Григорьевич 1922 с. 1 Хомуस्ताах нэһилиэгэр төрөөбүтэ. Кыра сааһыттан сытыы-хотуу буолан бурдук быһытыгар, от охсуугулар үлэлээбитэ. 1940 с. Партизан 7 кылаастаах оскуолатын ситиһилээхтик бүтэрбитэ. Оччолорго «Соттуу», «Хонордой» колхозтар холбоон «Киров» колхоз буолбуттара. 1942 с. Якутскый-Покровскый суолун оноруутугар үлэли сылдьан ийэтин да көрсүбэккэ сэриигэ барбыта. Сталинградды көмүскүүр уоттаах хапсыһыга түбэспитэ уонна ыараханлык бааһырбыта. Киһи ол туһунан бу курдук ахтан аһарбыта: «Сэп-сэбиргэл тийбэт буолан саата суох кирибитим, ити киһиэхэ көстөр мотууостар курдук пулемет лентагынан эрийэн кэбистилэр, винтовканы атыбар сүүрэн иһэр байыас оҕуннаҕына ылыахтаабым. Эмискэ туохха эрэ сүр күүскэ кэтиллэ түһэргэ дылы гынным да, тизэрэ таһылла түстүм. Буулдыа түөскэ түһэн баран көхсүбүнэн дьөлө көтөн тахсыбыт этэ. Онон бастакы арааннабын өстөөгү харахтаабакка да сылдьан ылбытым». Украинаны босхолоспута, Польша, Венгрия сиригэр сэриилээспитэ.

Илинни Пруссия столицата Кенигсберы ылсыбыта. Берлини штурмаласпыта, ити быһаһын тухары инники кирбиигэ пулеметчик, снайпер уонна разведчик быһыгынан өлөр-тиллэр икки ардынан хабыр хапсыһыларга сылдыбыта. Сэрии бүтэһигин диэки аатырбыт Рокоссовскый командуючайдаах 3-с Белорусскый фронт 132-с гвардейскый дивизия састаабыгар разведка взводугар сылдьан Берлин иһин операция кэмигэр Брандербург куоракка тиһэх төгүлүн сүһүгэ бааһырбыта. 1946 с. этэнгэ дойдутугар эргиллибитэ.

1944 с. Шолбаки дэриэбинэни разведкалаан саба түһэн ылыыга «Кыһыл сулус» орденнаан наҕараадаламмыта. Кулун тутар санатыгар разведчиктарга «тылы» ылан аҕаларга бирикээс биэрбиттэр, үс бойобуой доботторун сүтэрэн, өстөөх 2 саллаатын уонна унтер-офицеры аҕалбыттара. Ол иһин кулун тутар 25 күнүнээҕи бирикээһинэн «Аҕа дойду Улуу сэриитин» 2-с степеннээх орденнаан наҕараадаламмыта. Биһиги сэриилэрбит Одер өрүскэ тийибиттэрэ, өрүс кэтитэ 300 метр. Берлин кулүүһүн тыла Одер өрүскэ сытар дириллэрэ. Ууну аннынан кабели тардарга 14 чулуу разведчигы талбыттара, ол иһигэр саха ньургун уола Егор баара. Бу операция иһин «Албан аат» 3-с степеннээх орденнаан наҕараадаламмыта. 1944 с. олунньу 2 күнүн түүнүгэр Шесток дэриэбинэттэн табаарыстарын кытта сыаналаах докумоннары уонна 1 офицеры тараччы тутан аҕалбыта, бу иһин «Хорсунун иһин» медальнаан наҕараадаламмыта.

1995 с. тохсунньу 22 күнүгэр 246 №-дээх бирикээһинэн илинни Пруссия куораттары босхолоспутун иһин Верховнай главнокомандующай И.В. Сталин махтал суругун үөрүүлээх майгыга түспүтэ.

Егор Григорьевич 1972 с., баара-суоҕа 50 сааһыгар, сэриигэ ылбыт баастара дьайаннар күөгэйэр күнүгэр сылдьан биһиги кэжкэбиттэн туораабыта.

гуйарга күһэллэбитэ. Обороналар кыагы биэрбэккэ, отуучча километры иннибит диэки барбыппыт. Киһи хараҕа ыларын тухары киһи нэлэмэн хонууга кирибиһпит. Онно улахан хаан тохтуулаах кыргыһы буолан аспыта. Хааман иһэн хашпыт суухараны үссэнэрбит. Ардаабыта хас да коммут буолан таһаарыт дэли сытыһыта, эбиитин бачынкларбыт уллуннара көтүллөн үгүстэрибит санитаркаттан биһигэ ылан бааналлара. Ырыы-сылайы барда, ону хаан тохтуулаах сэрии олох да биллэрбэтэ. Тумус ойууру эргийэн илин түһэр буор айан суолугар кэлэн тохтуу биэрбиһпит. Иннибитигэр улахан дэриэбинэ көстөрө. Чугаһаан ч у н а а н көрбүппүт да, фашистар туох күүстээхтэрин, төһө элбэхтэрин билэр түгэн кэлбэтэ. Дэриэбинэ бол-бомтону уурбакка эрэ штабка тутта биллэрбиһпит

үөрдэрэ тоҕо ааннаан субу тыһнахты туган ылыах курдук иһэллэрэ. Бааһынан туораан талахха куоппутум. Биһиэннэрэ биир «Максим» пулемету быраахпыттар. Эргит тардаат кэтэһэн сыттым. Бааһына ортотугар тахсан кэллилэр. Олус элбэхтэр. Иннилэрин хоту автомаһына ытыалыыллара. Уһа уһуктан кэжкэлэччи хатайдаан пулемет уотун аһаппын кытта, үрүө-тараа түспүттэрэ, сылбах курдук сыппыттара. Өр-өтөр буолбатаҕа, лентам бүтэн хаалан иккиспин уктубутум. Ойуур иһиттэн «Тигр» дьээн аатырдар танкалар мин диэки ыта-ыта суостаах баһытык ньирилэн иһэрэ. Ойбоһор бадараанна түспүт снаряд эстибэтэ, ол түгүннэ куотан талах иһигэр кирибитим. Өстөөх кэннибиттэн ыган кэлбитэ. Ити талахха бэйэм сүүрбэччэ саллааппар кэтиллэ түспүтүм. Бааһырбыт саллааттан автоматын ылааммын ытыалаһытынан барбытым. Хойуу талаһынан сөрөнөн, суол кытыгытын былдыһан барбыппы. Биһиги элбэх сүтүгү ылан төгүрүктээһинтэн тахсыбыппыт. Кыргызһы кэнниттэн штурмовой биригээдэбит расформировкаланан 132-с гвардейскый стрелковай дивизияҕа бэриллибиһпит. Старшый лейтенант Скоковтын иккиэ буолан полковой разведкаҕа барбыппыт.

Сэрии суостаах сылларыттан эргиллэн төрөөбүт дойдубутугар кэлэммит күүспүт кыайарынан үлэли-хамсы сылдыабыт. Ааспыт бойобуой суолларытын умнубаппын. Сэрии эрийн, кыһалҕатын билбит буоламыт «сэрии буолбатын, хаан тохтубатын» дьээн этэн тураммыт бэйэбит үлэһитинэн эйэ дьыалатын бөһүөгүтүһэбит.

Е. ПРОТОПОВ, Аҕа дойду Улуу сэриитин кыттыылааҕа

Биһиги, улуус киинин олохтоохторо, быйыл VI спортивнай Оонньууларынан сибээстээн онно бөлөмнэни үлэлэргэ, Оонньуулары аһы уонна сабыы церемонияларыгар быһаччы кыттыбыт дьон, Энциэли хочобут, Нам селобут быһыыта-таһаата ураты тупсубутугар, сагалыы көрүгнээх стадион, КСК, Хамаҕаттаҕа, Намнааҕы педколледжка спорт-саалалар дьэндэйбиттэригэр республикабыт салалтата көмөтүн бэркэ диэн билэбит. Аны туран, Намна итии аһылык сыаҕа, ууну ыраастыыр пуун үлэҕэ киридилэр, селоҕа асфальт суоллар оҥоһулунулар, ырааһырдыы үлэтэ хайа да сыллааҕар тэтимнээхтик барда.

Саамай кылаабынайа – бу тэрээһиннэргэ улуус дьоно-сэргэтэ, чуолаан Нам селотун олохтоохторо, ыалдьыттары саха дьонун сиэринэн сөптөөх таһымна көрсөр, Оонньуулары үрдүк тэрээһиннээхтик ыытар инниттэн түмсүбүттэрэ, сомоҕолоспуттара буолар. Биһиги өйүүр кандидатпый Егор Борисов сүрүн утарсааччыта инникитин «Азия оҕолоро», Саха сириин норуоттарын спортивнай Оонньуулары, «Манчаары оонньуулары», Олонго ыһыаҕа о.д.а. маассабай тэрээһиннэри бюджет үбүн куорбалааһын курдук сыаналаан тохтооторго тыл көтөҕөрүн отой өйдөөбөтүбүт. Манньык бас батта тыллаһар, дьон түмсүүтүн утарар, ону ааһан ааспыт олохпут барыта куһаҕанын курдук кэпси сылдьар кандидат талыллар түгэнигэр, норуотун хайдах уонна туох тула түмэр толкуйдаах эбитэ буолла?

Балаҕан ыйын 14 күнүгэр буолар быыбардарга улуус киинин олохтоохторо өссө төгүл толкуйданаргытыгар, иирбэ-таарба тылга-өскө кириэн биэрбэктитигэр сүбэлиибит уонна куоластын чопчу программалаах, дьонун тыллаах-өстөөх, үлэлиир дьобурун-кыабын толору көр-

дөрбүт киһибитигэр, билигин үлэлии олоһор салайааччыбытыгар Егор Борисовка биэрэргитигэр ыгырабыт!

Нам селотун олохтоохторо: Е.М. Васильев, М.Н. Дмитриева, В.П. Крылова, И.И. Эверстов, М.Н. Брызгалова – барыта 48 киһи илии баттаата

Мы, ниже подписавшиеся жители пос. Графский Берег и работники Намского техникума, обращаемся к вам с призывом отдать свои голоса самому надежному, уверенному в будущее и гаранту стабиль-

Егор Борисов республика интэриэһин дойдуга туруулаһар, Россияҕа үрдүктүк сыаналанар салайааччы буолар. Кэлин кэмнэ анардас биһиги улууспутугар 3 таас оҕо саадтара тутулунулар. Ону сэргэ оскуолалар, поликлиника, элбэх спортивнай объекттар тутуллан үлэҕэ киридилэр. Маныаха республикабыт салайааччыта өйүүрүн бэркэ билэбит, инники да өттүгэр Егор Афанасьевич республика киин улуһун сайдыытын болҕомтотун киинигэр илдьэ сылдьыа диэн эрэллээхпит.

Кини тыа сириин кыһалбатын билэр буолан кэнники ыйаахтарыгар нэһиликтэргэ,

2 №-дээх „Кустук“ оҕо саадын коллектива: А.Е. Никонова, Н.О. Захарова, А.Т. Пестрякова – барыта 8 киһи илии баттаата

3 №-дээх „Кэчээри“ оҕо саадын коллектива: Н.А. Сергучева, А.М. Софронова, В.В. Эверстов – барыта 14 киһи илии баттаата

4 №-дээх „Чэчир“ оҕо саадын коллектива: И.В. Охлопкова, А.А. Тихонова, П.П. Сивцев, О.К. Захарова – барыта 17 киһи илии баттаата

5 №-дээх „Кэскил“ оҕо саадын коллектива: Е.К. Харитоновна, М.И. Охлопкова, И.И. Макаров, А.П. Шадрин – барыта 19 киһи илии баттаата

6 №-дээх „Кыталык“ оҕо саадын коллектива: Т.Н. Ядрихинская, В.Б. Иванова, Н.Н. Соловьева, А.А. Габышева – барыта 15 киһи илии баттаата

8 №-дээх „Көлүкэчээн“ оҕо саадын коллектива: А.П. Местникова, А.Р. Белоусова, Н.В. Борисова – барыта 9 киһи илии баттаата

Нам сэл. 9 №-дээх «Чуораанчык» оҕо саадын коллектива: М.Ю. Григорьева, А.Е. Иванова, В.И. Новгородов – барыта 10 киһи илии баттаата

12 №-дээх „Мичил“ оҕо саадын коллектива: Г.Р. Николаева, Н.А. Гоголева, В.К. Пудова – барыта 8 киһи илии баттаата

Намнааҕы оскуола-сад коллектива: А.И. Иванова, Е.В. Спиридонова, С.В. Иванов – барыта 18 киһи илии баттаата

„Туллукчаан“ оҕо сайдар киинин коллектива: Д.А. Попова, П.В. Порохов, М.С. Матвеева – барыта 11 киһи илии баттаата

БИИР САНААНАН-ЕГОР БОРИСОВЫ!

ности республики Егору Афанасьевичу Борисову. Все знают, что в ряде лет из-за паводка многие жители Графского Берега подвергались стихийному бедствию: затапливались дома, приходили в негодность мебель и другие жизненно важные вещи. С помощью федерального центра и руководства республики пострадавшие получили жилищные сертификаты, были построены новые дома, оказана финансовая и материальная помощь.

И хотя сегодня есть нерешенные проблемы, определенные трудности в сельской местности, все это планомерно и постепенно решается в пользу простых людей. Неправду говорят, что власть слишком оторвана от людей, печется только о себе, напротив ежегодно проводятся отчеты всех уровней власти, где можно высказаться о насущных делах, есть СМИ, через которые можно достучаться до любой властной

двери. Другое дело, когда некоторые отмахиваются, не приходят на такие собрания.

Мы просим всех избирателей ответственно отнестись к выбору, не поддаваться популистским обещаниям, разрушительной демагогии. У нас у всех есть верный и единственный правильный выбор – это Егор Борисов. Надеемся, что 14 сентября в день выборов все придут на избирательные участки и поддержат нашего кандидата.

Жители пос. Графский Берег и работники Намского техникума: Павлова С.А., Федорова М.Е., Гульдарев А.М., Бочирова О.В., Баишев И.И. – всего 41 подпись

Биһиги, Нам сэл. оҕо саадтарын үлэһиттэрэ, аһыах күнүнэн буолар быыбардарга Е.А. Борисовы өйүүрбүтүн биллэрэбит уонна бука барыгытын быыбар күн кэлэн кини туһугар куоластыгытыгар ыгырабыт. Бүгүн

дэриэбинэлэргэ благоустройство баар буоларыгар дьулуһарын көрөбүт. Сыллата анал программаланан нэһилик аайы хастыы да мөл. солк. суолу оҥорууга, дьиэлэри санардыыга көрүллэн сотору кэминэн тыа сириин уонна куорат олоһор, үлэлиир усулуобуйаларын тэнииргэ былааннааһын биһирэбит. Бу барыта кыаллар суол, онуоха бэйэбит туора турбакка, кэтэҕэччи эрэ буолбакка, быһаччы кыттарбыт эрийиллэр.

Дьону-сэргэни түмэр кыахтаах, дьон айар дьобуруугар эрэллээх киһинэн республика Баһылыгар Егор Борисов буоларын саарбахтаабыт, кини туһугар куоластытын биэриэхпит.

1 №-дээх „Солнышко“ оҕо саадын коллектива: М.Н. Колмогорова, В.Д. Аргунова, Е.Д. Ксенофонтова – барыта 7 киһи илии баттаата

Саха Республикатын Ил Дарханын дуоһунаһыгар кандидат Е.А. Борисов быыбардыыр фондатыттан төлөннө

ЭДЭР ЫЧЧАТ, БАРЫ БИИРГЭ – ЭРНСТ БЕРЕЗКИНГА

үтүкээннээх дьоннорбут ааттарын-суолларын, олохторун кытта толук ууран туран систипит сүдү үлэлэрин ый-күн ыһыаҕа онорбуттарын, кинилэр дойдуларыгар дириг тапталларын, инникигэ сырдык эрэллэрин сиргэ-буорга тэпсипиттэрин, үүнэр көлүөнэ көгүлүн күөмчүлээбиттэрин уодьу-ганныах, барытын төннөрүүх, чөлүгэр түһэриэх ТУСТА-АХПЫТ. Саҥа сырдык олоһу саҕар, кэнчээрибитигэр кэскили түстүүр АНАЛЛААХПЫТ.

Билигин былаас бэйэтин эрэ туһугар «буһа-хата үлэлиир», «биридэ бэриллэр дуоһунаһар туттумахтаан хаалыахха» диэн өйдөбүллээх салалта үлэһиттэрэ дьаһаналлар. Дьону «үрүг-хара» диэн араарыы, улуустаһы, аймахтаһы түмүгэр барытын билсии-көрсүү, ылсыы-бэрсии быһаарар буолла. Бу үөрэбин бүтэрбит эдэр киһиэхэ үлэ буларыгар, атаҕар туарыгар күчүмэҕэйдэри үөскэтэр. Тыа сиригэр ыччат үлэ суоһуттан киин сиргэ күргүөмүнэн куотан эрэр. Харчылаах үлэ барыта кэли дьонго бэриллэр. Биһиги, олохтоох омуктар, «сүрүбэ суох, мөлтөх» аатырабыт. Тоҕо эрэ «Анаабыр алмаастара» саха олоһун үлэҕэ ылар, онно эрэ «күөх уот» кыламынар.

Өбүгэлэрбит төрүт дьарыктара – ынах сүөһү, сылгы, таба иитиитэ кэхтэн, эстэн эрэллэр. Туох да барыһа суоһун билэ-билэ, кур иэскэ кириэ-кириэ дьарыктаныһа? Эдэр дьону хайдах эрэ интэриэстэрин табан, төрүт дьарыкка сыһыарарга, инициативаларын көҕүлүүргэ одондодон субсидиянан буолбакка, кэскиллээх программалар, кө-

дүүстээх дьаһаллар олоххо кириэхтээхтэр, кедьүүстээх система олохтонохтооха.

Эрнст Березкин программата судургу уонна чабылхай. Өйдөөн-дүүллээн аахтаах, барыбытыгар уонна хас биридипитигэр туһааннаах. Үлэ-хамнас тэриллэригэр, олох-дьаһах тупсарыгар аан маннай усулуобуйа тэриллээхтээх, чин акылаат уурулуохтооха. Дьон-сэргэ өйө-санаата уһуктоохтооха. «Ээ, биһиги син биир мөлтөхтөрбүт, син биир Россияҕа батталга олоһобут, хаһан да биһиги бырааппыт суох этэ, суох да буолуоҕа, ол аҕа баһылыктан тутулуга суох», – диэн өйү-санааны киэр илгичхэ, саҥа үйэҕэ эрчимнээхтик, эрэллээхтик хардыылаахха!

Республикабыт сайдыыта хас биридипитигэр ииттэн тутулуктааһын өйдөөн туран, бары биридипитигэр, биир санаанан салайтаран бэйэбит уолбутун, эдэр, эрчимнээх, сагалыы көрүүлээх Эрнст Березкины республикабыт Аҕа баһылыгынан талыаһын!

Ол буолуо биһиги саҥа олоххо бигэтик үктэнэрбит, туруктаах буолууну таларбыт туһунта. Биридипитигэр түгэни мүччү туппакка, туохтан да ингэн-толлон турбакка, кутталы-батталы билиммэккэ, дьылжабытын түстүүр үтүө кэмгэ өрөйөн-чөрөйөн биэриэһин. Саҥа үйэ киһитин Эрнст Березкины биир киһи курдук өйүүбүт!

Нам улууһун эдэр ыччата: Кривогорницын В.Ю., Ковонон Дь.Н., Семенов И.В., Баишев И.В., – барыта 30 киһи илии баттаата

БҮТЭҢИК «ҮҮҮҮЭЭННЭР»

Кэники күннэргэ Березкины утары административнай ресурс намырыахтааһар сирэйэ-хараҕа суох ньүдү-балай буукса күүһүнэн иһэр. Ол курдук, Аҕа баһылыктарбыт, депутаттарбыт тэбиһирэ-тэбиһирэ агитациялыы сылдьаллар, биир киһиэхэ биэс буолан саба түстүлэр. Ону ааһан бэркэ диэн ытыктыыр, тумус туттар дьоммут М.Е. Николаев, Эдьий Дора норуокка аһаастык «хайдыһыман, Аҕа баһылыккытын өйөөг» диэтилэр.

Бу туғуй? Былаас уонна VIP-персоналар биир кэлим эргимтэ буолбуттарын содула дуо? Эбэтэр дьону-сэргэни өйүн-санаатын самнаран, көгүлүн күөмчүлээн талар быраабын быстылар дуу?

Оруна суох сымыйа сураһы-садыгы, сэрэйин көрөн «харчы сизэҕэ, коррупцияны өссө күүһүрдүө, куһаран партияны таһаарыа» диэн тыл-өс ытытылар. Соруйан, сымыйатын билэ-билэ, анардас бэрт билдэһан, былааска таһаарымаары... Дьэ, туох диэн «үһүйээннэр» тарҕанылар бу бүтэһик күннэргэ?

Бастакы «үһүйээн». Гражданской платформа – олигарх Прохоров партията. Кини национальной республикалары суох орнотуубун диэбиттээх. Ол аата Березкин ити партияттан турун, ол дьаһалы толорор сыаллаах ҮҮҮ.

Бастатан туран, Михаил Прохоров 2014 с. кулун тутарыгар партия салайааччытын дуоһунаһытан уурайыта. Билигин партия лидерэ – уруккута Госдума депутата Рифат Шайхутдинов. Ирина Прохорова эмиэ партия салалтатын састабыттан тахсыбыта. Иккиннинэн, национальной республикалары статустарын уларытыһыны 2013 сыл кулун тутарыгар партия Саха сириинээҕи салаатын салайааччыта А.Н. Максимов атын регионнар салайааччыларын кытта ити пууну программаттан таһаарарбыттар. Сыйһаны көнөрүү – үтүө быһыы. Онуоха эбии регион бэйэтин бэйэтэ дьаһанар кыабын үрдэтии пууна киллэриллибитэ.

Иккис «үһүйээн». Березкин эдэр ыччаты «быдло» диэн быдырдык үөһүт. Тылын да кыайан туттуммат киһи хайдах Ил Дархан буолуой? СВФУ ректора Е.И. Михайлова аһаҕас сурук суруйда, бал диэтэр.

Хомойуох иһин, Березкин сангатын монтаҕтаан, ватсабынан ким да онорбута биллибэт провокационной видеоролик тахсыбыта. Дьинэ, биһиги стенограммабытыгар Березкин этиитин ис хоһооно олох атын. «Биһиги бэйэбит санаатын сатаан аһаастык эпхэт, көгүлэ күөмчүлэммит дьону иитэн-такайан таһаарыт. Кинилэри туох диэн дьаралыктыылларый? «Сирэй маасса», «быдломасса» дииллэр», – диэбитин иилэ хаһан ылан атыннык эргитэн таһаардылар.

Үһүс «үһүйээн». Березкин министрди олоһон туғу да онорботох, улууһугар көмөлөспөтөх. Патриот буолбатах.

Эрнст Борисович улууһугар, биир дойдулаахтарыгар төһө да көмөлөспүтүн иһин, онон түөһүн тонсуммат. Үтүө быһыы эһипэти, махталы ирдээбэт диэн өйдөбүллээх. Манна диэн эттэххэ, Березкин Нам улууһугар гаас кириитигэр, Хамаҕаттаҕа саха-французскай оскуола тутуутугар көмөлөспүтүн биир дойдулаахтара биллэрлэр. Ити гынан баран, республика таһымнаах үлэлиир үрдүк судаарыстыбаннай дуоһунастаах салайааччы бэйэтин улууһун атыттартан чорботоро, үрдүктүк тутара табыллыбат. Березкин Ил Дархан буолар түгэнигэр улуустаһыны төрдүттэн суох оноруоҕа саарбахтаммат.

И. СИВЦЕВА
Кандидат сайта: www.za-berezkina.ru
Саха Республикатын Баһылыгы дуоһунаһыгар кандидат Э.Б. Березкин төлөбүрү суох таһаарыта

Слова благодарности

Не успели оглянуться – лето уже прошло. С грустью вспоминаю это лето, и помнить буду наверно всегда – так замечательно оно прошло! Особенно прошедшее лето запомнилось посещением VI спортивных игр народов Саха (Якутия) – все было замечательно!

В субботу утром, 12 июля 2014 года перед закрытием игр мы с подругой Любовь Николаевной Игнатьевой, заведующей отдела мониторинга по трудоустройству выпускников СВФУ центра „Карьера СВФУ“, отличника образования и профессионального образования Республики Саха (Якутия), почетного гражданина Телейского наслега Чурапчинского улуса поехали на автовокзал г. Якутска и сели в такси.

Обычный день, обычные люди, обычное такси. Мы давно не виделись с подругой и решили просто без машин и сопровождения сами вдвоем, как раньше. Вспоминали, смеялись, в общем, было весело. Было такое впечатление, что в такси мы одни. Вдруг на подъеме в гору после Кильдямцев таксист нам говорит: „Вы видимо очень хорошие подруги и видимо давно не видели друг друга – посмотрите на то, какие преображения у нас в связи с играми“ и остановился прямо на подъеме.

Мы были ровно месяц назад толпой, на машинах, ехали на юбилей Намской подруги – Сергучевой Марии Николаевны. Здесь было страшно даже притормозить, не то чтобы остановиться. А теперь – беседа, новый нормальный туалет и нет мусора. Остановились – посмотрели, поблагодарили водителя

и поехали дальше.

Опять разговоры, опять воспоминания, опять смех. Доехали до спуска с горы и вдруг, водитель завернул на панораму. Мы были вообще в шоке от доброты водителя!

А там – все обновленное, покрашено, как будто вновь построено, мы сфотографировали панораму, сами сфотографировались на память, опять сели в машину, поблагодарили водителя и поехали дальше.

Каково было наше удивление – все поселки по дороге утопали в красочных плакатах, флагах и цветах! Как все было празднично!

СПАСИБО НАМСКОМУ УЛУСУ!

Мы доехали до села Никольцы, и каково было наше удивление – бывают же и таксисты просто хорошими – он не взял денег у нас за заезды, и оплата была всего по 200 рублей. В прошлом году, как то я ездила на такси с меня взяли 350, а тут год прошел, игры, мы думали, все подорожало, а нет, не всегда так.

Был замечательный летний яркий солнечный день, мы вышли из такси и решили сходить в местный музей. Мы перешли дорогу, завернули во двор и вдруг нас встречают сотрудники музея в национальных русских костюмах с настоящим русским караваем с солью, русскими песнями и плясками. Мы интуитивно сбросили с себя сумки на землю, схватили фотоаппарат и бросились петь и плясать вместе с сотрудниками музея. Оказалось, это не просто музей, а музей земледелия имени И.С. Шарапова. Дойдя до танцующих сотрудников музея, отломив, поселив и отведав каравай, мы удивились выставкам под открытым небом, которые приготовили для гостей

VI спортивных игр народов Саха (Якутия) сотрудники музея. Мы познакомились с сотрудниками музея – это энтузиасты своего дела, просто замечательные люди.

Мы посмотрели следующие выставки: «Любимые горошки семьи» – коллекционер, хранитель фонда Никитина Розалия Михайловна; «Туой тойуктара» – работы народного мастера Марии Прокопьевны Адамовой; «Ажурные фантазии из пряжи» – посмотрели мастер класс Елизаветы Алексеевны Шараповой; «Русские самовары»; «Куклы русских губерний» – коллекционер Гоголева Анна Петровна.

Нас удивили настоящей прялкой, где нам научный сотрудник музея Светлана Николаевна Протопопова показала, как в старину пряли нить и мы попробовали – это было супер!

Каково же было наше удивление, когда мы увидели древнюю мукомолку из камня, в рабочем состоянии! Нам разрешили помолоть муку – мы сразу в один голос обрадовались, что родились в наше время и пожалели бедных наших предков, которые занимались домашним хозяйством вручную. Это очень трудоемко и надо очень много физических сил, конечно не для современных женщин!

После всего этого нас пригласили в якутский балаган, где нас встретила хозяйка в якутском национальном костюме – библиотечка Екатерина Романовна Колесова. На улице было очень жарко, наверно градусов 30 и выше, а в якутском балагане – прохладно! Хозяйка нас встретила театрализованным представлением «Жизнь предков», угостила холодным кумысом, якутскими

оладьями с домашним вареньем и настоящей якутской сметаной. Тихо горел огонек в камельке, и было такое чувство, что мы переселились в детство, что где то рядом бабушка с дедушкой и все так тепло, так дорого! Чувства переполняли наши души. Я всегда ношу с собой в любой сумочке хомус, даже, если не играю, ношу, как оберег. Переполненные чувства и желание отблагодарить как то хозяев и обстановка повлияли на меня, я взяла и хомус, села на древний якутский «мас олоппос» (деревянный стульчик) у камелька и заиграла обычную якутскую мелодию.

В здании музея выделена одна комнатка для показа жизни русских предков села: кровать с постельными принадлежностями с кружевными накидками на подушки, стол с вышитой скатертью и посудой того времени, шкаф, швейная машинка, самовар, утюги, керосиновые лампы и т.д.

Так же мы увидели исторические фотографии и стенды об исторических личностях улуса, которые принимали активное участие в развитии земледелия в Намском улусе.

Безмерна наша благодарность всем сотрудникам музея, в лице директора Протопоповой Прасковьи Романовны за предоставленную нам возможность яркого посещения музея! Мы желаем здоровья сотрудникам музея, благополучия и процветания!

Все хорошо, но здание не соответствует энтузиазму сотрудников музея земледелия!

Хотелось бы, чтобы администрация села и улуса обратила на это внимание!

Мы посмотрели многое: и открытие, и закрытие, и соревнования, и объекты – нам все понравилось, но больше впечатлений осталось, конечно, от музея земледелия в селе Никольцы.

Спасибо таксисту, который отвез нас в село Никольцы, еще раз сотрудникам музея земледелия села Никольцы за возможность посещения яркой живой, настоящей экспозиции и каждому жителю Намского улуса за организацию и проведение VI спортивных игр народов Саха (Якутия)!

Айталиа Макаровна ПРОКОПЬЕВА, заместитель главного врача по клинико-экспертной работе ГБУ РС(Я) «Станция скорой медицинской помощи» г. Якутска, заслуженный врач Республики Саха (Якутия)

„Кэҥкэмэ“ лаабыр 15 сылынан**САНААЛАР – САҢА САҒАХТАР**

Бүгүн эдэр санааһы ыллыктарыгар охсуллан аастым... Ол курдук, ЭҢСИЭЛИ хоһуун оҕолорун доруобуйа экологическай ыллыктарын саҕалаан Кэҥкэмэ үрэххэ оҕолорго экологическай паарка тэрийэр баҕа санаалаах былаах көтөүллүбүтэ уон биэс сылын туолуутун бэлиэтиир улуус үөрэхтин салаатын тэрээһинигэр ыалдьыт быһыытынан сырыттым. Элбэх сыл кэнииттэн оҕолор үөрбүт-көппүт харахтарын, айылҕа дуолугар оонньууларын көрөн олус диэн астынан кэллим.

Тэрээһин өрө көтөүллүүлээх музыка добуһуолунан, көхтөөх үгүкүүнэн саҕаламмыта үөрэппит оҕом Василий Оконешников бу паарка тэрээһинигэр киллэрбит үгүкүү, музыка, ырыа, эппит-симиит хас биридди атома доруобуйаҕа сабыдыалын, олоххо дүһүйүү тэтимин санатар. Маныаха даҕаны бүгүн, Васям – Оконешников В.И. төрөөбүт күнэ, үөрэх, искусство уонна культура норуоттар икки ардыларынааҕы славянскай академия академга, культурология доктора, НГК профессора В.В. Ромм салалтатынан киһи уорганнарын атомнарынан салайыы уонна сабыдыаллааһын туһунан кинигэтэ күн сириг көрдө.

Түһүмэктэргэ, түмсүүгэ кэлбит оҕолор (дьиэ кэргэнинэн – илии-илииттэн сизэтиһэн) коммунарскай спорты күрэххэ тохтобул станцияларыгар тургутуһуулары сиилиии ырытыгыга анал түмүк таһаарыллыа диэн эрэл баар. Бу түгүгүнэ пионерскай үлэһиттэр Вера Алексеевна Чирикова – төлөнөөх сүрэхтэрин, Валерий Иванович Егоров – искателларын санаан аастым... Ол быһыыгар паарка тэрээһин сылларыгар үлэлэспит эдэр доҕотторбор бу күннээҕи эдэр учууталлары дьүөрэли көрөн манньк түмсүүлэргэ улууспут эрэ иһинэн муҥурдаммакка, кизн эйгэҕэ тахсарга кыах баар эбит дии санаан саҕа саҕахтары арыярга түмсүөххэ.

Улууспут айылҕатын кэрэтин, умсулданнаах айымньылаах күһүн туһунан республикабыт, куоратпыт оҕолорун сынналангын тэрийиигэ, айылҕаны өйдөөһүннэ болҕомтото урууохха диэн этии киллэрбим. Бу буолуох этэ, эдэр көлүөнэ лидердэрин аттарыыга, кинилэр хас бириддилирин ис дьүүрдэрин арыыыга быстыбат ситим.

Н. КОЛПАШНИКОВ, үлэ ветерана, улуус Ытык кинитэ, саха кинигэтин ветерана

Үөрэх эйгэтигэр**БИЛИИ КҮНЭ
УОННА ӨСӨ
БИИР ХАРДЫ**

Улууспут бары оскуолаларыгар балаҕан ыйын бастакы күнүгэр билии-көрүү күнэ чабылчы тыкта. Ол сизиринэн Е.И. Шапошников аатынан Хамаҕатта орто оскуолатын оҕолоро, учууталлара уонна төрөппүттэрэ тапталлаах оскуолаларыгар мустаннар бастакы чуораан бырааһынньыгын үөрэ-көтө көрүстүлэр. Быйыл бу оскуолаҕа 173 оҕо үөрэниэ, 29 учуутал үлэлиэ. Быйыл физкультура учууталынан Чурапчытааҕы физкультурнай институту бүтэрэн баран, аармыйаҕа баран сулуспалаан кэлбит бэйэлэрин уоллара Петров Валерий Афанасьевич кэллэ. Быйылгы үөрэх дьылыгар 1-кы кылааска 13 оҕо киридэ. Учууталынан Татаринова Л.В. ананан. Оттон 11 кылааска 16 оҕо үөрэниэ. Кылаас салайааччыта Мухина М.А. Угэс курдук саалаҕа маннайгы кылааска киирэр оҕолор учууталларын батыһан бастакынан, онтон атын кылаастар утуу-субуу киирдилэр. Бүтэһининэн 11 кылаастар сибэки дьөрбөтө тутуурдаах киирбиттэрин кэннэ Өрөгөй ырыатын тыаһаттылар. Бастакы тылы оскуола директору Дьяконов А.М. биэрдилэр. Кини үөрэнээччилэри, төрөппүттэри саҕа үөрэх дьылынан эрдэлээн туран кырачааннары ааттарынан ыһыран билиһиннэртээтэ. Иккиһинэн уруккута бэйэбит үөрэнээччибит, билиһинитэ улуустааҕы үөрэх управлениетын салайааччыта Протопопов О.Н. эрдэлээт уонна оскуола коллективыгар эвэрдэ суругу туттарда. Ити кэнииттэн олохтоох нэһилиэк дьаһалтатын баһылыга Максимов И.Н. уонна ветеран учуутал Кривошапкин Г.И. эвэрдэлээн тыл эттилэр.

Быйыл оскуола ремона эрдэ ытыллыбыта. Онон 6-с спортивнай оонньууларга кэлбит Уус-Алдан, Аллайыаха, Булун, Усуйаана улуустарын спортсменнара – барыта 168 киһи бу оскуолаҕа түспүттэрэ. Делегациялар олус астынан, үөрэн-көтөн, баһыыба-махтал тылларын этэн барбытара. Эрдэ суруйбуппут курдук, биһиэхэ, 60 м уһуннаах, 24 м усталаах, 12 м үрдүктээх Саха сиригэр ханна да суох аروحнай спортивнай саала тутуллубута. Бу баараҕай тутуу улуус, ону таһынан республика спортивнай базатынан буолуохтаах. Быйылгыттан саҕалаан манна мини-футболга республика хамнастаах «Олимпийскай эрэллэр» диэн оҕо спортивнай оскуолатын филиала аһыллыахтаах. Маны таһынан, улууспут спортивнай оскуолатын иһинэн чэпчэки атлетика, бокс, көгүл тустуу, волейбол, баскетбол, саахымат уонна дуобат көрүннэригэр анал тренердэр үлэлиэхтэрэ. Оҕолору сүүмэрдээһин үлэтэ ытыллан эрэр. Убааһа көрүлүннээһинэ эһиһигиттэн ыла оҕолор олорор 40 миэстэлээх интернат дьыэлэрэ аһыллыахтаах. Олорор дьыэлэрэ быһаарыллан турар. Хамаҕатта орто оскуолатын администрацията бэйэтин начальнай оскуолатын интернакка биэрэргэ бэлэм. Оччоҕуна ыраахтан кэлбит оҕолор онно олороннор дьаныардаахтык дьарыктаныахтара. Хамаҕатта «Эрчим» спортивнай комплекс инникигэ эрэллээх, үүнэрсайдар кыахтаах. Баҕар, хаһан эрэ, Чурапчы спортивнай интернат-оскуолатын курдук аатыран, сураһаран тахсыа турдаҕа. Онон инникигэ биир улахан хардыы оҕоһулунна.

Е. ФЕОФАНОВ, Хамаҕатта

ТҮЯ СИРИТТЭН СИЛИСТЭЭХ

Субу буолаары туарар быыбарга илин-кэлин түсүһөр биэс

кандидаттан биридэстэригэр – Егор Афанасьевич Борисовка тохтоохпун баҕарарым.

Егор Афанасьевич 8 оҕолоох Борисовтар кэргэттэригэр улахан оҕонун күн сири Чурапчы селиэнньэтигэр көрбүтэ. Аҕата Афанасий Егорович үөрэҕэ суох боростуой үлэһит эрээри, сахалыы өйүнэн техникаҕа сыһыаннаах буолан, «Сельхозтехникаҕа» үлэлээн бар дьон махталын ылар. Эрдэ олохтон туораан Егор Афанасьевич ийэтэ Прасковья Ильинична 39-с сааһыгар оҕо добо 8 оҕолоох хаалан, оҕолорун бэйэтэ иитэн, үөрэхтээх дьон онортообута. Улахан уол, Егор Афанасьевич, төһүү күүс буолбута. Ынах ыан, от оттоон тыа ыалын бары түбүгүн, ыарахан олохун билэн улааппыта. Оскуоланы бүтэрэн баран, аҕатын батыһа сылдьан техникаҕа сыстан улааппыт буолан, «Сельхозтехникаҕа» рабочайынан, слесарынан үлэлээн бастаан үлэтин саҕалаа-

быта. 1980 с. 25 саастаах Егор Афанасьевич Чурапчытааҕы „Сельхозтехника“ управляющейнан аныыллар. Итинэн аҕаан таһаардахха, Егор Афанасьевич салайар үлэҕэ 34 сыл үлэлээн кэлбит уопуттаах салайааччы. Тыа дьонун кыһалҕатын, олохун этинэн-хаанынан билэн улааппыт буолан боростуой тыа сириттэн силистээх үлэһит киһи.

„Сила Сибири“ диэн Кытайга барыахтаах гааспыт бастакы символическай турбата ууруллар. Бу бырайыак XXI үйэҕэ хаһан да, ханнык да госуларстволарга манньк элбэҕ суумалаах контракт баттаспатах баттаһыыларын биһиги күүстээх Россиябыт уонна Кытай баттаһаннар аан дойдуну соһутан олохтор.

Биһиги бүгүн киэн туттабыт бу үлэ саҕаланьыта Саха сириттэн саҕаламмытыттан. Биһиги Егор Афанасьевичтыт улахан салайааччы буолара мантан көстөр.

Норуотун, дойдутун, Саха сирин интэриэһин өрө тутар, сирдьит буолар аналлаах Егор Афанасьевичи өйүбүгүн, кини тула мустуобун.

Е.И. КОРЖИНА,
предприниматель

ТАБА ТАЙАНЫАҒЫН

Кэлэр олохпут укулаатын уурун, олугун охсор быыбарбыт күнэ субу ыган кэллэ. Онуоха анаммыт кандидаттар тустарынан арааһы барытын аҕаан, аңардас ватсап диэн аныгы этэрбэс арааһытынан киһи арааһы да истэрээ диэххэ дылы ону-маны тарҕатан ахан биэрэ-этиллэр.

Дьэ, ол түмүгэр табабыт дуу, сыыстаран дуу? Дьэ, ол буолан буккулла-тэккиллэ сылдьар кэммитигэр «Киин куорат» хаһыат балаҕан ыйын 4 к.

35 №-гэр «Билигин хайдыһар, араһсар кэм буолбатах» диэн Эдьийи Дора норуотун, бар дьонун туһугар үтүөнү, үйэлээҕи санаан Е.А. Борисовы талын диэн суруйбутун бары кэриэтэ аахпыт буолуохтаахпыт.

Кини биһиги курдук тугу көрөр, кими истэр да салбырыты түспэт киһи, үһүнүк толкуйдаан, ыараннатын баран дьин санаатын, баҕатын эттэҕэ.

Биридэ санаатахха, бэйэбит улууспуттан төрүттээх киһи президент буоларыгар баҕарарбыт баа буолуо дуо? Ол гынан баран Э.Б. Березкин өссө да дьин олоххо, политикаҕа, норуоту кытта быһаччы үлэҕэ ситэ буһа-хата илик киһи, өссө да сүүрүгү, олоҕо, үлэтэ иннигэр, үүнүө-сайдыа, тахсан иһиэ, кэми ыксатан алҕаска тиэрдиз сөп.

Онон Е.А. Борисов саҕалаабытын ситэрэн, сир хаба ортото хаалларан кэбиспэккэ, былааннаабытын бүтэриэн наада.

Онон мүччү туппакка, хады харбаабакка Эдьийи Дора ыллыктаах тылын ылыныаҕын, сирдээх этиитин истиэбин.

З.И. ЕГОРОВА,
Нам сэл.

БОРИСОВЫ БИИР САНААНАН

Егор Афанасьевич өр кэмнэ правительство боростуой үлэһитинэн саҕалаан тыа хаһаайыстыбатын министринэн, президенттэ тийэ үүнэн биир кэмнэ ситиһилээхтик үлэлээтэ. Уопуттаах киһибитин, саха ыурун уолун, Егор Афанасьевич Борисовы улуһум олохтоохтору биир санаанан балаҕан ыйын 14 күнүгэр президентин быыбардыаҕын диэн ыгырабын.

Н. ЭВЕРСТОВА,
Кыһыл Дэрэбинэ

СПОРДУ ӨЙҮҮР, КӨБҮЛҮҮР

Аҕыйах күнүнэн республикабыт Баһылыгын быыбардыахпыт, онуоха биһиги, улууска спорду тэрийээччилэр уонна биллилээх спортсменнар, билигин үлэли олохтор салайааччыбытын Егор Борисовы таларга быһаарынныбыт. Кини көбүлээһининэн уонна өйбүлүнэн республика норуоттарын спортивнай Оонньуулар, Манчаары оонньуулар ситиһилээхтик бараллар, ыччаттар физкультурба уонна спорка кыттыылары кэниир.

Биһиги улууспутугар ытыллыбыт VI спортивнай Оонньууларга сүүмэрдэммит хамаандабыт республикаҕа III, бөлөхтүгүгэр II миэстэлэри ылан дьоммут-сэргэбит эрэлин толордубут. Бу Оонньууларга анаан тутуллубут спортивнай объекттар оҕолор уонна ыччаттар, саастаах да дьоммут эт-хаан өтүнэн сайдалларыгар, чөл олоххо тардыһалларыгар бигэ төрүөт уонна ахылаат буолаллар.

Билигин оҕо саадтарыттан, оскуолалартан саҕалаан спорка дьобурдаах оҕолору талан көлүөнэлэринэн улуус спортивнай чийин көмүскүүр дьоммутун эрдэттэн бэлэмниир былаан-

наахпыт, манньк соругу Е.А. Борисов анал ыйааһынан туруорбута. Маны таһынан чөл олоҕу турурурдарга арыгы атыылаһынын хааччактыыр дьаһаллара улахан тирэх, төһүү буолаллара саарбахтаммат.

Күндү быыбардааччылар! Биһиги быһаарыныбытын өйөөн, балаҕан ыйын 14 күнүгэр быыбардыр учаастактарга кэлэн куолаһытын биир киһи курдук спорду өйүүр салайааччыбытыгар Егор Борисовка биэрэгитигэр ыгырабыт.

Гиревой спорт улуустааҕы бокса федерацията, улуустааҕы бокса федерацията, көгүл тустуу федерацията

Вадим Семенов, көгүл тустууга РФ уонна СР спордун маастара

Кузьма Сивцев, көгүл тустууга аан дойдуну кылаастаах спорт маастара

Василий Кутуков, бокса РФ спордун маастара

Василий Сыроватский, бокса РФ спордун маастара

Наталья Ким, гиревой спорка маастарга кандидат

Клавдия Шелковникова, чэпчэки атлетикаҕа СР спордун маастара

Саха Республикатын Баһылыгын доһунаһыгар кандидат Е.А. Борисов төлөбүрө суох таһаарыта

Күн-дьыл туруга

АЙЫЛҒА ХАТЫЛЫЫР

Быйыл атырдыах ыйа былырынныгытын курдук хатылаата. «Ыспааһаптар» ардаҕа суох астылар. Бу ый 21 күнүгэр сарсырда 9 чаастан кизэ 9 чааска диэри ардаата. Итинтэн атын күнгэ оттоонуну мэхэйдээбэтэ. Сылаас ый ааста. Онтон былырын балаҕан ыйын 3 күнүгэр сарсырда -1 кыраадыс тымныы этэ, 13-кэ сарсырда -3 кыраадыс, хаһыннаабыта. 20 чыыһыла сарсырда -8 кыраадыс тымныы этэ. Мантан ыла тымныыан барбыта. 6 чыыһыла 11 чааска диэри ардаан баран 7 чыыһыла түүн ардаабыта. Онтон ыла сиккэрэлээн ардаан баран, балаҕан ыйа былыттаах, тыаллаах тымныы күннэр этэ. Сарсырда өттүгэр -8, -9 кыраадыс тымныыан, ардаҕа суох кураан күннэр тураннар, оҕурут аһын хомуйууга абыраабыта. Былырын Сэмэнэп күн 14-кэ сарсырда +3 кыраадыс, туманнаах, былытын бүрүллэн турбута, ардаабатаҕа, сарсыныгар сарсырда -2 тымныы, күнүс +16 сылаас, былыта суох ыраас күн этэ. Быйыл атырдыах ыйыгар ньээм-ньээм алтан төбө наһаа хойуугу таҕыста. 31-гэ кизэлик 5 чаастан ардаан барда. Былырынныгы тэннээн сылыктаан көрүн. Эмиэ хатылыан сөп этэ. Быйыл күһүн күтэр, дыбарааскы уйатын үрдүк сиргэ көһөрбүт буоллаҕына, уулаах сааһы билгэлиир. Ону көрө сылдьыҥ. МЧС-тар да итини үөрэтэр буолуохтаахтар.

К. ЕРЕМЕЕВ, 1 Хомуस्ताах

Үөрэх эйгэтигэр

ҮӨРҮҮЛЭЭХ БИЛИИ КҮНЭ

Самаан сайын ааһан, күүтүүлээх, долгутуулаах балаҕан ыйын 1 күнэ тийиэн кэллэ. Бу иннинээҕи күнгэ ардаан куттаабыта уонна ити күн ил салгыннаах ыраас күн буолан, сибэки дьөрбөтө тутуурдаах оҕолор, төрөппүттэр оскуолаҕа үөрэ-көтө түмүстүлэр.

Быйыл 1-кы кылааска 27 оҕо кириэн маннайгы учууталларыгар сизэтэрэн үөрүүлээх линейкаҕа кириэннэр үөрэнээччи буолбут туоһу суруктарын долгуйа иһиттилэр. Ону таһынан, үөрэнээччи буолбут кырачаан оҕолор олохтоох дьаһалта бэлэҕин тутан үөрүүлэрэ өссө үксээтэ. Учууталларынан Винокурова Н.С. 31-с, Михайлова А.Н. маннайгы сылларын үлэлиэхтэрэ.

Оскуола директора Атласова У.П. былырынныгы выпускниктар үөрэххэ кириилэрин, оҕолор сайынны сыһыаннаһары уонна быйылгы үөрэх дьылын суруктарын иһитиннэрдэ. Онтон ыгырылаах ветеран учууталлар кылаас чаастарыгар ыгырыллан кириэн, истин көрсүһүүгө атах тэпсэн олорон кэпсэтибит. Мин былырынныгыттан сылдьар кылааспар, 4-тэргэ (кыл. сал. Николаева В.П.) кириэн билсэр дьон быһытынан ирэ-хоро кэпсэтибит. Сайын оҕолор улдьаа сылдьыбатахтар эбит. Дьонноругар күүс-көмө бөҕө буолбуттар. Ол курдук, от отоспуттар, оҕурут аһын көрсүбүттэр, отоннообуттар, кинигэ аахпыттар. Инники да суруктара дьонуннаах: үөрэхтэригэр ким туохха ыарырдатарынан дьаныһан туран дьарыктаныахтаахтар, элбэх кинигэни ааһыахтаахтар, аахпыты ситиһили кэпсэйтээхтэр уонна сөбүлүүр кружоктарыгар сылдьыахтаахтар. Онон 5-с кылааска ситиһилээхтик үөрэхтэрин салгыр баҕалаахтар эбит. Итин истэ дьонун олуһун үөрдүм уонна кинилэргэ ситиһиллэри, үгүө дьон буола улааталларыгар баҕа санаабын эттим, туйгун доруобуйаны баҕардым.

Е.И. НЕУСТРОЕВА, 1 Хомуस्ताах

Доруобуйа баар – күндү баай

ӨРҮҮ ДА СЭРЭХТЭЭХ БУОЛУОБУН

„От-мас тиллиитэ сэрэнэ сылдьыҥ, доруобуйаҕытын көрүнэр буолун“ диэн сүбэ-ама өрүү этиллэр. Ону тутуһар киһи тутуһар, үксүгэр аһаран да кэбиһэрибит буолуо. Сааһыран истэх аайы араас ыарыыга ылларыы үксүүр, ити үксэ сэрэгэ суохпугуттан тахсара биллэр. Сүһүөхтөрүт улам уйбат буолан иһэллэр. Итичэттигэр көрдөрүнэр, сэрэнэр наада буоларын аһаран да иһэбит. Көрдөрүнэ барар-кэлэр үксүүр. Быраастарбыт мэлдьи даҕаны биһиги аттыбытыгар бааллар, эмтииртэн тэйэ хаамар специалиһы төрүт билбэппин.

Сыһа аһыытын, диетаны тутуспаккын – ыарыыга ылларыаҕын. Сүрээҕим ыалдьан сытан ыларым үксээтэ. Поликлиника Хамафаттатааҕы филиалын бырааһыгар Федорова Наталья Ивановна ыалдьарым туһунан эһиппэр, кардиограмма түһэрэр аппаратты сүгэн биэрэстэ кэриҥ сире сатыы кэлбит. Наталья Ивановна ыалдьааччыга бу курдук кыһаллар, дэрэбинэ устатын тухары кэлэр-барар. Биридэ эмэ транспорт кыламына буоллар, үчүгэй да буолуо эбит. Кини ити кэлэн терапия отделениетын сөбүдүссэһэ Михайлова Любовь Ивановна кытта кэпсэтэн, миигин ылларар буолбутугар үөрдүм. Кислородум тийбэккэ муннанар эһиппин. Система туруоран, укул биэрэн эмтээн-томтоон бардылар. Хонон турдах аайы сэргэхсийэн, үтүөрэр санааҕа куустарабын. Палатабар соҕотох курдук этим, түүн үөһүн саҕана арҕахтаах эһэ аанын тоҕо тардыбыт курдук айдаан, ыһыы-хаһыы биридэ тоҕо тардыла түстэ. Модуттан арыгылаан сүгүннээбэтэх Дьяконов диэн кур итирик киһини аҕаллылар. Балыһынан хааман иһэрин тохтогор албаһы булбуттар, арааһа медвытрезвитель курдук санаабыттар. Сарсыныгар Семенов Иннокентий Константинович кытта кириэн чиччийэн көрдө-иһиттэ. Ыарыһах: «Сэттэ күн арыгылаатым», - диэн чап гыннарда. Дьяконовы скорай массыына аҕалыт, соно, бэргэхэтэ суох, ырбаахынан кэлээхтэбит. Эмтэнэ кэлбит майгыта биллибэт, сотгору эһин, тутуура суох. Эмтэни кууруһун толору бардыбыт.

Быраастар Михайлова Любовь Ивановна, Кириллина Ольга Дмитриевна, үлэлэригэр эһиптэһинээхтик сыһыаннаһаллар, ыарыһаха сөптөөх диагноһы туруоран эмтииллэр. Аһыр аспыт ортоһуор, ардыгар мөлтөөн да ылар, дьэбиэтигэн ас тохтоло суох кэлэ туура буолан, оччо-бачча кыһаллыбаптыт. Аспыт өрүү баар, дэлэй. Терапия отделениетын дьэстэ ыраас, үчүгэйдик тутуллара тутатына харахха быраһыллар. Палаталарга ыалдьааччы толору. Истэр тухары ити өттүнэн холкутуйбат. Эмтэнээри ыйыталаһан көрдөххө, иллэн миэстэ суох буолан иһэр. Билэр дьоммут элэн-сэлэн түбэһэллэр. Хамафаттаттан Оконешникова Зоя Николаевна, Охлопкова Евдокия Христофоровна эмтэнэллэр. Кинилэр бааллара санаабын бөҕөхсүтэр. Билэр киһин аттыгар баара санаабын көтөҕөр.

Сүрэхпинэн уонна күөмэйбинэн ыалдьан сыттым. Кислородун тийбэт диэн аппарат туруора сырытылар да, утарытын көмөлөһөр курдук эрээри, сотору эмиз ыалдыабын. Укул уонна эмп баардыгы учреждениета эбит. Ити курдук, эмтэнэр уон хоңугун устатыгар сарсыны күнгэ эрэлинэн сылдьабын. Итинник системалаах эмтэһин түмүгэр санаан көтөҕүллэр, чэпчэбит майгы күүскэр күүһү эбэр. Ыалдыааччы үөрэн-көтөн дьэстигэр атаарыллар. Коллектив биир сүбөнэн үлэлиир харахха быраһыллар. Сизстэрэлэр Корякина Лена Петровна, Четвертакова Валентина Алексеевна, Олесова Ульяна Филипповна, старшай сизстэрэ Трапезникова Татьяна Иннокентьевна, сизстэрэ-хаһайка Павлова Мария Семеновна, санитаркалар Николаева Ньургуяна Николаевна, Соловьева Мария Аммосовна, Иванова Татьяна Дмитриевна сууһан-сотон, ыраастаан, кирбийиэн, чахчы, үлэһит дьон диэтэбин. Күннээҕи кыһамнылаах үлэлэриттэн коллектив аата-суола тутуллар. Манньк үчүгэй үлэлээх буолан, терапия отделениета үлэтэ, өйө-санаата үрдүү, үксүү туура. Балыһа баар - киһини барытын биир санааҕа түмэр, чахчы интернациональнай дьэбит.

Г.И. КРИВОШАПКИН, СР культуратын үтүөлээх үлэһитэ, Нам улуһун бочуоттаах гражданина

Изменения в составе членов участковых избирательных комиссий на 2014 год

Ф.И.О.	Дата рождения	Образование	Должность и место работы на момент назначения в состав территориальной избирательной комиссии	Субъект выдвижения
УИК № 330 Едейская				
Винокурова Анфиса Валерьевна заявление от 25.08.14 Реш.ТИК от 29.08.14 № 5-6/2	6.016.1965	Среднее специальное	КСК им. Зырянова, тех. работник	Собранием избирателей по м/ж
Стручкова Сахаяна Васильевна заявление от 20.08.14 Реш.ТИК от 29.08.14 № 5-6/2	23.04.1984	Среднее специальное	ЕСОШ	Собранием избирателей по месту работы
УИК № 335 Хатаская				
Пономарева Анастасия Константиновна, зам.пред. на основ. заявления от 27.08.14г.Реш.ТИК 29.08.14г. №5-6/2	24.04.1969	среднее	МБДОУ «2 Хомустанский детсад «Хомус», завхоз	Собранием избирателей по месту работы
Егорова Екатерина Михайловна, секретарь на основ. заявления от 26.08.14г. Реш.ТИК 29.08.14г. №5-6/2	14.12.1984	Ср.професс.	2 Хомустанская уч.больница, фельдшер	Собранием избирателей по месту работы
Варламова Анна Николаевна на основ. заявления от 28.08.14г. Реш.ТИК 29.08.14г. №5-6/2	04.03.1986	Среднее спец.	Специалист с/х МО «Хомустанский 2-й наслег»	Собранием избирателей по месту жительства
УИК № 336 Арбынская				
Хабарова Анна Дмитриевна из резерва. Реш.ТИК 16.06.14г № 1-5/2Вм. Ивановой С.Д.	04.03.1970	Среднее специальное	ГБУ «Управление ветеринарной станции», вет. фельдшер	Собранием избирателей по месту жительства
УИК № 337 Кобяконская				
Степанова Альбина Петровна из резерва Реш.ТИК 29.08.14г.№ 5-6/2	27.06.1973	Среднее проф.	МБОУ «Кобяконская СОШ», делопроизводитель	Собранием избирателей по месту работы
Бурнашева Надежда Ивановна зам. предс. по заявлению от 20.08.14г. Реш.ТИК 29.08.14г.№ 5-6/2	18.11.1968	Среднее спец.	Спец.по с/х	Собранием избирателей по месту жительства
УИК № 338 Фрунзе				
Ядрихинская Татьяна Васильевна в.м. Бугаева В.М. по заявлению от 26.08.14г. Реш.ТИК от 29.08.14г. №5-6/2	25.03.1975	Среднее специальное	МКОУ «Фрунзенская начальная школа-сад»	Собранием избирателей по месту жительства
Ядрихинский Юрий Гаврильевич вместо Новгородовой М.В. по заявлению от 26.08.14г. Реш.ТИК от 29.08.14г. №5-6/2	07.1955	Среднее профессион.	Пенсионер по возрасту	Собранием избирателей по месту жительства
УИК № 340 Тастакская				
Келина Аграфена Степановна Из резерва Реш.ТИК 29.08.14г. №5-6/2	06.08.1946	Среднее спец.	пенсионерка	ЯРРО ПП КПрФ
УИК № 342 Аппаны				
Эверстова Анисия Васильевна секретарьПо заявлению от 27.08.14г. Реш.ТИК 29.08.14г.№ 5-6/2	06.07.1958	высшее	МБОУ «Х-АСОШ», охранник	Собранием избирателей по месту работы
Колесов Егор Иванович По заявлению от 27.08.14г. Реш.ТИК 29.08.14г.№ 5-6/2	23.06.1965	среднее	МБЮОУ ДОД №Хатын-Арынская школа искусств МО «Намский улус», вахтер	Собранием избирателей по месту работы
УИК № 345 Модутская				
Шамаев Максим Титович из резерва в.м.Корякиной А.Г.Реш.ТИК от 29.08.14 № 5-6/2	15.05.1970	среднее	МБОУ «Модутская СОШ», рабочий	Собранием избирателей по месту работы
УИК № 349 Тюбинская				
Сивцева Марина Петровна, зам. предс. в.м.Дьяконова А.О. Реш.ТИК от 29.07.2014г. № 3-3/2. Заявление от 25.07.14г.	23.12.1965	Ср.спец.	Индивидуальный предприниматель	Собранием избирателей по месту жительства
Захарова Ольга Афанасьевна, в.м.Делаховой Н.Г. Реш.ТИК от 29.07.2014г. № 3-3/2 Заявление от 25.07.14г.	11.09.1955	Ср.спец.	пенсионер	Собранием избирателей по месту жительства
УИК № 351 Строительная				
Лукина Надежда Васильевна из резерва Реш.ТИК от 29.08.14г. №5-6/1	11.05.1959	Ср.спец.	Гл.бухгалтер СХПК «Алмазкредитсервис»	Собранием избирателей из резерва
УИК № 352 Намская				
Протопопова Агафья Самсоновна из резерва вместо Бугаевой Е.Г. Реш.ТИК от 29.07.14г.№3-3/2	18.07.1968	Среднее специальное	ОАО «Намкоммунтеплоэнерго», специалист	Собранием избирателей по месту работы
УИК № 353 Госстрах				
Шарапова Мария Васильевна из резерва в.м. Григорьева А.А. Реш.ТИК от 29.07.14 г. № 3-3/2	12.09.1957	высшее	МКОУ «Центр образования», учитель	Собранием избирателей по месту работы
Федотова Галина Ивановна в.м.Павлова В.И. Реш.ТИК от 29.08.14 № 5-6/1	20.03.1963	высшее	Бухгалтер редакции газ. «Энсиэли»	Собранием избирателей по месту работы
УИК № 355 Набережная				
Новгородов Рехлясова Галина ИннокентьевнаИз резерва. Реш.ТИК от 29.07.14 №» 3-3/2 ТИК от 02.09.14 г. № 6-2/2	18.05.1967	Среднее-спец.	АУ ДО УЦ «Эрэл», мастер п/о	Собранием избирателей по месту жительства
Лукина-Пестрякова Елена Афанасьевна – по заявлению. Реш.ТИК от 02.09.14 г. № 6-2/2	01.06.1956	Ср.спец.	пенсионерка	Собранием избирателей по месту жительства
УИК № 356 Нэлэгэр				
Гоголева Мария ВасильевнаПо заявлению от 01.09.14г. реш.ТИК № 6-2 от 02.09.2014 г.	11.10.1970	высшее	НПК, педагог-психолог	Собранием избирателей по месту жительства

Намская территориальная избирательная комиссия

От 10 сентября 2014 г. ИЗВЕЩЕНИЕ
В соответствии с Земельным кодексом Российской Федерации от 25.10.2001 г. №136-ФЗ, сообщаем о приеме заявлений о предоставлении в аренду следующих земельных участков, по адресу:

Партизанский наслег, с. Партизан, ул. Чаран, 15 площадью 2500,00 кв.м., под ЛПХ (приусадебный участок);
Хамагаттинский наслег, с.Крест-Кытыл, ул.Н.М. Рыкунова, 4 площадью 1800,00 кв.м., под индивидуальное жилищное строительство;

Хамагаттинский наслег, с.Крест-Кытыл, ул.Н.М. Рыкунова, 6 площадью 1938,00 кв.м., под индивидуальное жилищное строительство;
Хамагаттинский наслег, с.Крест-Кытыл, ул. Г.П. Авксентьева, 33, корп. 1 площадью 2018,00 кв.м., под индивидуальное жилищное

строительство;
Ленский наслег наслег, с. Намцы, ул. Базовая, 2, корп. 4 площадью 1000,00 кв.м., под индивидуальное жилищное строительство.
В соответствии со ст.10 Федерального закона от 24.07.2002 г. №101-ФЗ „Об обороте земель сельскохо-

УНУРЭХ ТЫНТАР

Күндүтүк саныр күн күбэй ийэбитин, эбэбитин **КОЛЕСОВА РОЗА ИВАНОВНА** 55 сааскын туолар үөрүүлээх күнгүнэн ис сүрэхпититтэн итиитик-истинник эвэрдэлибит! Эн 30 сыл оскуолаҕа үлэлээн оҕолору үөрэтэн, билини ылан, дьовурдара сайдарыгар көмөлөһөн олох кизн аартыгар үктэннэрэн, оҕолор махталларын ылаһын. Күндү ийэбитигэр, эбэбитигэр баҕарыа этибит күн-дьыл өксүөнүн билбэккэ, чэгиэн-чэбдик сылдьаргар, эн күүстээх санаан кустугун биһиэхэ, оҕолоргор, сиэннэргэр ингэрэн биһигини кытта үөрөкөтө, кэлсэтэ-ипсэтэ, сүбэли-амалы сылдьаргыттан олуһун диэн үөрэбит, махтанабыт. Санаабыт санаан, баҕарбыт баҕар барыта туолан истин, тупсугун тубустун, таарыйбытын табылыннын, көрбүтүг киэркэйдин, уостубат үһүн үйэни баҕарабыт.

Эвэрдэни кытта: кэргэниң, оҕолорун, кийитин, сиэннэриң

БИЛЭРИИЛЭР

ООО ВИКАРТ «НЕМЮГОНСКИЙ ХЛЕБОЗАВОД»

Со связи с расширением на постоянную работу требуются: Водители, Грузчики, Пекари
От вас: Ответственность, дисциплина, умение работать в команде, энергичность, желание, можно без опыта работы, возраст от 23 до 38. При себе иметь санкнижку с допуском к работе.
От нас: Достойная заработная плата, соц. пакет.

Обращаться по тел.: 89142215333, 89142201323

® Деньги. Легко и Быстро.

Краткосрочные займы от 2000 до 15000 руб. 2% в день! Нужен только паспорт.

Тел. 89142723633 с. Намцы, ул. Ленина, 12/2, ТЦ „Электра-продукты“, 2 этаж, ООО „Волна“, ОГРН 1121435001434 от 14.02.2012

® „Кэскил“ б/х хортуопшуй хомууругар дьону ынгыгар.
Төлөбүрэ хортуопшуйунан, харчынан.

Билсэр тел. 89241740364, 89243697837

® „Тойота королла“ 2001 сыллаах, ХТС атыыланар. 200 т.с.
Тел. 89243697318

® Сдаётся в аренду здание кафе „Беседка“.
Обр. по тел. 89841017669

® Продаю: земельный участок в Нэлэгэре 12 соток, ровный, сухой, рядом газ, свет, КЧМ „Жарок“ 7-секционный с горелкой.
Обр. по тел. 89142357773

® Продаётся усадьба под ИЖС 28 соток в с. Никольский. Сухое место. Газ, свет рядом. 280 т.р. с торгом.
Тел. 89644221102, 89244606669

® СЪЕМКА СВАДЕБ И ТОРЖЕСТВ!

Желаете запечатлеть семейные торжества, свадьбы, юбилеи? Нет ничего проще – позвоните по телефону 42-9-48,

89243660623, 89141077316. Мы приедем и по вашему желанию качественно, профессионально снимем на видео и фото с отличным оформлением. Также принимаем заказы на имидж-фильмы, музыкальные клипы, семейное фотографирование на дому, перевод из видеокассет на цифровые носители, монтаж и запись частных видеосъемок.

® «ТӨРҮТ УУ» ТЭ-РИЛТЭ БИЛЛЭРЭР:

19 лиитэрэлээх бутыллаах ЫРААС УУ-НУ биһигиттэн мэлдьи атыылаһаахха сөп. Атыыга бааллар помпалар, кулердар, ону таһынан скандинавский хаамыы турускалара.

Кирдээх, саһарбыт уонна хайдылаах баллоннары төттөрү ылбаһыт.

Нам: Чернышевская ул. 6-та, «Олонхо» атыы киинэ,
Аппааны: Лена ул. 16-та.

Аадырыска тириэрдии телефоннара: МГФ-873-73-11, МТС-300-11-70.

Төрүт уу – Чэгиэн турук – Үйэлээх олох

® Икки этээстээх дьиэ атыыланар.
Тел. 89248604967, 89142977395

® Продаётся 3-комнатная кв. по ул. Ленина, 11. Цена 800 тыс. руб.
Тел. 89142941494

® Продаю частный дом с гаражом на 2 а/м в с. Намцы.
Тел. 89248613302

® Продаётся 3-хкомн. квартира в 4-хкв. доме с отдельным входом в квартиру через свою территорию. Внутри территории: котельная 3х6, душ, 2 теплицы. Помимо этого имеется огражденная усадьба с надворными постройками: баня, туалет, хотон, гараж, курятник – 970 т.р. Торг.
Тел. 89142348728, 89142898480

® Продаю: песок речной, горный, кильдямский. Услуги а/м „Камаз“.
Тел. 89142874753

® Грузовые перевозки.
Тел. 89243661967, 89841160270

зования;
Бетюнский наслег, ур. Чомуос площадью 1200,00 кв.м., для ведения гражданами животноводства.
За справками обращаться в администрации соответствующих наслегов.
Директор Колодезников Р.К.

РАСПОРЯЖЕНИЕ
от 11 сентября 2014 г.
№1649-р

О назначении ответственных лиц по избирательным участкам в день голосования 14 сентября 2014 года

В связи проведением муниципальных выборов на должность Главы Республики Саха (Якутия) и депутатов представительного органа муниципальных образований 14 сентября 2014 года в

целях организации содействия участковым избирательным комиссиям по подготовке и проведению необходимых мероприятий, распоряжаюсь:

1. Назначить ответственных лиц от администрации улуса согласно приложению к настоящему распоряжению.
2. Ответственным лицам организовать необходимые мероприятия в день голосования 14 сентября 2014 года на закрепленных

избирательных участках.
3. Довести содержание настоящего распоряжения до глав поселений.
4. Распоряжение вступает в силу со дня подписания.
5. Контроль исполнения распоряжения оставляю за управляющим делами администрации МО «Намский улус» Степановым Н.Н.

И.о. Главы улуса
А.Я. Яковлев

СПИСОК ответственных лиц

№	Наименование УИК	ФИО ответственного лица	Должность
1.	Едейский №330	Обутова М.В.	Начальник отдела бюджетной политики
2.	Хомустахский №331	Степанов Н.Н.	Управляющий делами администрации
3.	Партизанский №332	Сергучев С.Н.	Помощник Главы
4.	Никольский №333	Маркова А.Е.	Вед.специалист УКСиА
5.	Хамагаттинский №334	Аргунова П.И.	Начальник фин. управления
6.	Хатасский №335	Замятин И.Н.	Специалист по информатизации
7.	Арбынский №336	Бугаева А.А.	Бухгалтер централизованной бухгалтерии
8.	Кобяковский №337	Потапова Т.В.	Делопродователь УФСИС
9.	Фрунзенский № 338	Потапова Т.В.	Делопродователь УФСИС
10.	Салбанский №339	Жирков А.М.	Специалист КУМИ
11.	Гастахский №340	Романов Н.Н.	Главный специалист УЭР
12.	Искровский №341	Харитонов В.В.	Специалист КСП
13.	Аппаны № 342	Аверьянов А.Ю.	Специалист по энергоснабжению
14.	Графский берег №343	Макарова М.Ю.	Специалист контрактной службы
15.	Красная деревня №344	Гуляев Н.Ф.	Директор СХПК «Эрэл»
16.	Модутский №345	Гуляев П.В.	Специалист УСХ
17.	Бетюнский №346	Матвеев С.С.	Заместитель Главы по строительству
18.	Хатырыкский №347	Слепцов Л.А.	Главный врач НЦРБ
19.	Маймагинский №348	Охлопкова М.Н.	Зав. муниц. архивом
20.	Тюбинский №349	Марков П.А.	Специалист отдела экономики
21.	Педколледж №350	Дьяконов А.А.	Специалист УКСиА
22.	Строительный №351	Колодезников Р.К.	Директор МКУ КУМИ
23.	Намский №352	Ефремов М.А.	Гл. специалист по моб.работе
24.	Госстрах №353	Охлопков Т.Е.	Гл. специалист МОП,ГО и ЧС
25.	Ленский №354	Ядреев В.В.	Начальник МУП «Центр»
26.	Набережный №355	Жирков Д.С.	Председатель адм. комиссии
27.	Нэлэгэр №356	Уваров А.М.	Специалист иннов. отдела

РАСПОРЯЖЕНИЕ
от 11 сентября 2014 г.
№2.1-4-1438

О внутрипоселковом автобусном маршруте в с. Намцы

Во исполнение решения наслезного Совета от 29 октября 2008 г. №55 «О транспортном обслуживании населения», в це-

лях возобновления движения автобуса по внутрипоселковому маршруту с. Намцы:

РАСПОРЯЖАЮСЬ:

1. Утвердить расписание и схему движения автобусного маршрута по с. Намцы на 2014 год (Приложение №1).
2. Начать перевозку по внутрипоселковому маршруту с 05

сентября 2014 года.

3. Данное распоряжение опубликовать в улусной газете «Эн-сиэли».

4. Контроль исполнения данного распоряжения возлагаю на заместителя главы МО «Ленский наслег» Федорова П.Л.

Глава А.Г. Новгородов

Расписание движения автобуса по селу Намцы на 2014 год

№	Остановка	Утро		День		Вечер	
		Утро	День	Утро	День	Утро	День
1	АЗС	8.00	9.00	14.00	18.00	19.00	
2	ЖКХ	8.02	9.02	14.02	18.02	19.02	
3	Сельхозхимия	8.04	9.04	14.04	18.04	19.04	
4	Базовая	8.07	9.07	14.07	18.07	19.07	
5	Ст. Платонова	8.09	9.09	14.09	18.09	19.09	
6	Детсад №7	8.11	9.11	14.11	18.11	19.11	
7	Начальная школа	8.14	9.14	14.14	18.14	19.14	
8	Почта	8.16	9.16	14.16	18.16	19.16	
9	Ленагаз	8.18	9.18	14.18	18.18	19.18	
10	Педколледж	8.22	9.22	14.22	18.22	19.22	
11	Далар 1	8.25	9.25	14.25	18.25	19.25	
12	Далар 2	8.27	9.27	14.27	18.27	19.27	
13	Пост ГИБДД	стоянка	стоянка	конечная	стоянка	конечная	
14	Далар 2	7.30	8.30	13.30	17.30	18.30	
15	Далар 1	7.34	8.34	13.34	17.34	18.34	
16	Педколледж	7.36	8.36	13.36	17.36	18.36	
17	Ленагаз	7.41	8.41	13.41	17.41	18.41	
18	Почта	7.43	8.43	13.43	17.43	18.43	
19	Начальная школа	7.45	8.45	13.45	17.45	18.45	
20	Детсад №7	7.48	8.48	13.48	17.48	18.48	
21	Ст. Платонова	7.50	8.50	13.50	17.50	18.50	
22	Базовая	7.52	8.52	13.52	17.52	18.52	
23	Сельхозхимия	7.55	8.55	13.55	17.55	18.55	
24	ЖКХ	7.57	8.57	13.57	17.57	18.57	
25	АЗС	стоянка	стоянка	стоянка	стоянка	стоянка	

Охранная зона газопровода

В связи с участием в случаях нарушения охранной зоны газопровода владельцами частных участков, администрация МО сообщает, согласно правил охраны газораспределительных сетей (утв. Пост. Правительства РФ №878 от 20.11.2000 г., Федерального закона от 21.07.1997 г. за №116-ФЗ „О промышленной безопасности опасных производственных объектов“, СНиП 2.07.01-89* „Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских поселений“ и „Правил охраны газораспределительных сетей“ Утвержденным Правительством РФ от 20.11.2000 г. за №878) устанавливаются охраняемые зоны вдоль трасс наружных газопроводов на вечномерзлых грунтах независимо от материала труб – в виде территории, ограниченной условными линиями, проходящими на расстоянии 10 метров с каждой стороны газопровода. На земельные участки, вхо-

дящие в охранные зоны газораспределительных сетей, в целях предупреждения их повреждения или нарушения условий их нормальной эксплуатации налагается ограничение (обременение), которыми запрещаются для юридических и физических лиц, являющихся собственниками, владельцами или пользователями земельных участков, расположенных в пределах охранных зон газораспределительных сетей и т.д.:

- строить объекты жилищно-гражданского и производственного назначения;
- разрушать берегоукрепительные сооружения, водопропускные устройства, земляные и иные сооружения, предохраняющие газораспределительные сети от разрушений;
- перемещать, повреждать, засыпать и уничтожать опознавательные знаки, контрольно-измерительные пункты и другие устройства газораспределительных сетей;
- устраивать свалки и склады, разливать растворы кислот,

солей, щелочей и других химически активных веществ;

- оголаживать и перегораживать охранные зоны, препятствовать доступу персонала эксплуатационных организаций к газораспределительным сетям, проведению обслуживания и устранению повреждений газораспределительных сетей;
- разводить огонь и размещать источники огня;
- рыть погребя, копать и обрабатывать почву сельскохозяйственными и мелиоративными орудиями и механизмами на глубину более 0,3 метра;
- набрасывать, приставлять и привязывать к опорам и надземным газопроводам, ограждениям и зданиям газораспределительных сетей посторонние предметы, лестницы, влезать на них;
- самовольно подключаться к газораспределительным сетям.

При утечке газа с подземного газопровода возможен выход газа из под земли на значительном расстоянии от газопровода.

Намский участок УГРС
ОАО „Сахатранснефтегаз“

Объявляется конкурс в рамках работы по реализации муниципальной целевой программы „Поддержка малого предпринимательства и развития занятости в с. Намцы на 2012-16 гг.“. подробная информация на сайте sakha.gov.ru/nam в разделе новости.

А также можете позвонить по тел. 41007, кабинет 4.

ЭКОВАТА Якутск
от производителя®

ЭКОВАТА
- УНИКАЛЬНЫЙ УТЕПЛИТЕЛЬ

- Эффективная теплозащита
- Отличная звукоизоляция
- Дышит
- Заполняет все пустоты
- Не имеет швов
- Не горит
- Герметичная упаковка

ЦЕНА ЗА УПАКОВКУ:
700 руб.
Вес: 15 кг.

ЦЕНА УТЕПЛЕНИЯ

МАТЕРИАЛ + РАБОТЫ ПО УТЕПЛЕНИЮ
чердаки, открытые полы .....2700 руб./куб.м.
коробчатые конструкции .....3600 руб./куб.м.
стены открытые.....4500 руб./куб.м.

Телефон **709-950**
Сайт: ekovata-ykt.ru
Адрес: **50 лет Советской Армии, дом 3**

КЭРИЭСТЭБИЛ

Бу дьыл балаҕан ыйын 14 к. күндүтүк саныыр, таптыыр ийэбит, эбэбит, үтүө-мааны киһибит Кудрина Мария Гаврильевна бу орто дойдуттан барбыта биир сылын туолар. Мария Гаврильевна 1930 с. ыйын 10 к. хамаҕаттаҕа Кудрин Гаврил

сыл үөрэнэр, библиотекарь идэтин ылар. Бүтэрэн баран Таатта оройуонун Кыйы дэриэбинэтигэр библиотекарынан ананан үлэлиир. Дойдугар Хамаҕаттаҕа кэлэн ааҕар балаҕанна библиотекарьдыр. Онно үлэли сылдьан аҕабытын көрсөн ыал буолалар. 1956 с. Намна кэлэн рай-

совет отделыгар машинистканын үлэҕэ киирэр. Онтон 1966 с. ССКП Намнааҕы райкомун парт. кабинет библиотекарынан үтүө суобастаахтык үлэлээбитэ. Пенсияҕа тахсан баран техсекретарынан үлэлээбитэ. Күндү киһибит, ийэбит барахсан

аппыта дьылларын сайылыктан көһөрөн бөһүөлэккэ олохсуйбуттар. Оскуолаҕа кириэн иннинэ аҕата мунурдаабынан ыалдьан өлөр. Ийэлэрин кытта убайынаан тулайах хаалаллар. Ийэлэрэ оҕолорун оскуолаҕа оҕуруокка үлэлээн киһи гыммыта. Ахсыс кылааһы бүтэрэн баран культ. просвет. оскуолаҕа үөрэххэ киирэр. Культпросвет оскуолаҕа 4

хаһан да кыһынар диэни билбэт, наһаа үтүө киһи этэ, наһаа сымнаҕас майгылааҕа. Ийэбитин санаабатах, ахтыбатах күммүт суох, наһаа ахтабыт, суохтуубут. Кини сырдьык мөссүөнэ, үтүө майгыта биһиги өйбүтүгэр-санаабытыгар, сүрэхпитигэр, дууһабытыгар үтүө холобур буолуоҕа.

Кыһа, күтүөтэ, сиэнэ, чугас аймахтара

Убаастыр коллегатын, дьүөгэбитин, педагогическай үлэ ветерана Алексеева Галина Георгиевна таптааллаах балта, СР биллиилээх сурналыһа
КАРДАШЕВСКАЯ
Валентина Георгиевна
уһун, ыарахан ырытыттан олохтон туораабытынан биргэ төрөөттүгүрүгэр, бары аймахтарыгар, чугас дьонугар дириг кутурбааммытын тиздэбит. Аһыгытын тэнгэ үлэстэбит.
! Хомуस्ताахтан дьүөгэлэринг, ветеран учууталлар

Көбөкөн нэһилиэтин олохтообо, үлэ, тыыл ветерана
ЛУКАЧЕВСКАЯ
Александра Дмитриевна
уһун, ыарахан ырытыттан өлбүтүнэн уолугар Колесов Дмитрий Иннокентьевичка, кийиитигэр Колесова Александра Петровнаҕа, сиэнигэр, бары аймахтарыгар, чугас дьонугар дириг кутурбааммытын тиздэбит.
“! Хомуस्ताах нэһилиэгэ” МТ администрацията уонна олохтоохторо

“Хатырык нэһилиэгэ” МТ дьаһалтата, депутаттара, общественнона, Дьокуускай куорат олохтообо, таптааллаах кэргэн, аҕа, күтүөт
АНЦУПОВ
Александр Геннадьевич
ыарахан ырытыттан налдьан олохтон туораабытынан кэргэнигэр Елена Владимировнаҕа, оҕуругар, биргэ үлэлиир коллегатыгар Виктория Викторовнаҕа, Владимир Ильич Абашевтарга дириг кутурбааммытын тиздэбит.

Редактор э.т. В. Н. РЫКУНОВА
ОТДЕЛАР:
редакторы солбууааччы — 41496,
суругу тиһии, хаһыаты тангы — 41332,
бухгалтерия — 41141,
факс — 41141, 41496.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам уллуһун «Энсиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационнай технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральнай сулууспа СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — **ПН №ТУ14-0216**.
Сурукка ааккытын-суолугун, үлэтигин, дьэбит аадырыһын чопчу ыйын. Редакцияҕа киирбит суруктар төнөрүллүбэттэр. **Автор этэрэ хаһыат санаатынын мэлдьи биир буолбат.**
«ЭНСИЭЛИ» - Нам уллуһун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам уллуһа, Нам сэл., Заложная ул. 4.
E-mail: Namtsy41141@mail.ru; editor@namtsy.sakha.ru

«Энсиэли» хаһыат
РИС талылына, тангылына уонна бэчээттиир сыаҕар бэчээттэннэ.
Аадырыһа: Нам сэл. Заложная ул. №4
Формата А3. Кээмэйэ 2,0 бэчээт. лие
Көңүл сыананан атыгыланар
Индекс — Р0005. Тиража — 1643
Бэчээкэ илии баттаныһын графика — 12:00 ч. 11.09.2014 с.
Бэчээкэ илии баттанна — 11:20 ч. 11.09.2014 с.